

SLOVENSKI NAROD.

Iznaja vsak dan svečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Missia.

Z vso sigurnostjo se zatrjuje, da je ljubljanski knezoškof dr. Jakob Missia imenovan knezoškofom goriškim. To poročata z goriško nadškofijsko pisarno v tessi zvezi stoječa časnika „Primorski list“ in „Ecco del Littorale“, katera sta že po svoji naravi primorana, postopati v takih rečeh s največjo previdnostjo, to naznanjajo razni drugi listi in to potrjuje tudi v sincnem „Slovenca“ obelodanjena izjava ljubljanskega stolnega kapitelja, katera je sicer polna bizantizma in ne zadeva vselej resnice, katere pa bi ljubljanski kanoniki gotovo ne bili sklenili, ako bi ne vedeli, da so razširjene govorice osnovane, da je imenovanje zagotovljeno, če tudi še ni oficijalno naznanjeno.

Po vsem tem smemo pač verjeti, da vest o imenovanju knezoškofa dr. Missie ni iz trte izvia, a da si še ni uradoma razglašeno, smemo vendar izreči, da bi nas jako razveselilo, ako bi se vest obistinila in ako bi se v knezoškofski palači zgodila prememba, ako bi se zgodilo, kar si v interesu naše ožje domovine in v interesu našega naroda na Kranjskem že davno želimo.

Knezoškof dr. Missia nam mora priznati, da smo bili proti njemu vedno povsem odkriti in da smo se vedno borili proti njemu z odprtim vizirjem. Z njegovim prihodom v našo deželo se je mej posvetilo inteligenco in mej duhovskim stanom začel boj, kateri je sedaj razdvojil tudi že širše vrste naroda, in duhovniškemu stanu neizmerno škodoval, če tudi se je klerikalni stranki posrečilo, pridobiti nekaj več mandatov, kakor jih je imela prej.

Knezoškofu dr. Missii se mora priznati, da je talent, in da je spreten diplomat. Znal si je v višjih krogih in zlasti na dvoru pridobiti mnogo upliva, a v korist naših narodnih prizadevanj ga ni porabil nikdar, prej proti njim in zlasti proti slovenski posvetni inteligenci. Duhovščino na Kranjskem je dobro organizoval in jo izvežbal za boj proti vsem tistim, kateri se niso hoteli ukloniti njegovim nazorom in načelom, smatrajoč jih za napačne in našemu na-

rodu pogubne; a če pogleda danes po deželi kranjski in če more objektivno presoditi razmere, mora priznati, da je sad njegovega delovanja jako žalosten, in da se ni čuditi, če se njegovega odkoda veselé vsi tisti, katerim je sreča našega naroda resnično pri srci.

Za slovenstvo v naši deželi ni knezoškof dr. Missia storil ničesar, pač pa posredno in neposredno pospeševal uduševanje narodne zavednosti in je pri raznih prilikah to slovenstvo zaatno oškodil, ker ni imel in nima zanj srca. Priznal je sam, da boče boj, boj brez pardona, ker hoče popolno zmago. Za nutil je velik boj, vodil ga s vso brezobzirnostjo, a kar je dosegel, pomeni jako malo. Klerikalizem ni dosti napredoval, pač pa je boj pokvaril velik del naše duhovščine, oškodil nje ugled, podkopal narodovo zaupanje do nje in na mnogih krajih tudi oškodil verska čutila ter obudil dvome in razširil nazore, kateri škodujejo cerkvi in duhovščini več kakor komurkoli drugemu.

Mi gotovo knezoškofu dr. Missii od srca privoščimo, da postane nadškof Privoščimo mu to kot človeku, še bolj pa zategadelj, ker zapusti našo deželo, a prav ker smo odkritoserčni nasprotniki, tudi se prikrivamo čutil, katera nam navdajajo ob uri slovesa.

Morda je knezoškof dr. Missia že večkrat obžaloval, da v dosego svojih namenov ni krenil na druga pota, morda je v obzired malekostonih uspehov in velikega pohujšanja svojega političnega delovanja že večkrat želel, da bi ne bil nikdar začel boja, kateri mu ni prinesel laurik, pač pa mu povzročil premnogo grenkih ur, in mi bi se želeli, naj bi se po mnogih razočaranjih, katera je doživel na Kranjskem, po mnogih neveselih izkušnjah, katere si je pridobil v naši kronovini, ravnal tam, kamor pride, v Gorici. To želimo toliko bolj, ker bje slovenski narod na Goriškem obupen boj za svoj obstanek in to proti najbrezobzirnejšim nasprotnikom. Slovenci na Goriškem so še jedini, še hodijo po jedni in isti poti, še so valic malim praskam solidarni, saj bi bili izgubljeni, ako bi se razdvojili.

Kaj prinese temu tlačnemu narodu dr. Missia? Mir ali boj? Odgovora ne vemo! Morda se ondi spomni dr. Missia, kar je na Kranjskem večkrat posabil, da ga je rodila slovenska mati, in da se tudi v njegovih žilah pretaka slovenska kri, in potem se okleme tega vrliga naroda z vso ljubeznijo in mu pomore do pristoječih mu pravic. Morda pa bode v Gorici samo poslušen izvrševatelj vladnih želj, v katerem slučaju ga tudi goriški Slovenci ne bodo blagoslavljali, kakor ga ne blagoslavljajo kranjski rojaki. —

Slab rodoljub bi bil, kdor bi želel, da se mej narodnima strankama ne najde modus videndi. Kompromis, obojestransko odnehanje, je povsod podlaga vsemu javnemu življenju. Na Kranjskem doslej niti misliti ni bilo na kak kompromis, ker dr. Missia o njem ni hotel ničesar slišati, ampak vedno zahteval, naj se mu narodna stranka brezpogojno podvrže. Ako bode hotel naslednik dr. Missie imeti boljše razmere v deželi, moral bode nspeti druge strune. Neuspehi dr. Missie naj mu bodo v navodilo. Ako bode deloval po vzgladu dr. Missie, fanatizoval duhovščino in se pogajal za absolutno prevlado, tega stanu, potem čakajo hudi časi njega in nas.

Kot naslednik dr. Missie se imenuje v prvi vrsti naš rojak, sarajevski škof dr. Jeglič. Moža ne poznamo, dasi je naš deželan. Bil je ed nekdanj cerkvenega mišljenja, ali zdaj živi že dolgo vrsto let daleč od ožje domovine, katero je zapustil še mlad. Njegovi politični in narodni nazori dozoreli so v njem v tem času, kar je odsoten iz domovine, in mi jih ne moremo poznati. Če si izbere za vzglad ranjkega škofa Pogačarja, izhajali bomo z njim brez težav in lahko se bo našel modus vivendi mej obema slovenskima strankama v deželi, lahko bode popravil, kar je pokvaril dr. Missia.

V Ljubljani, 4. decembra.

Avstrijske delegacije Predvčerajšnja seja avstrijskih delegacij je bila jako zanimiva. Govorniki vseh strank (kršč., socialist A x m a n n, baron O p p e n h e i m e r, člen ustavne stranke v gospod.

LISTEK.

Časnikar in čitatelj.

(Ruski spisal M. Saltykov.)

Bila sta nekdanj žurnalista in čitatelja. Žurnalista bil lažnik — vedno in v vsem je lagal —; čitatelj pa je bil lehkoveren, — vse je verjel. Tako se godi že od nekdanj. Lažnjavci lažejo in goljufajo, lahkovernaši pa verujejo. Sumu cu que.

Nekoč je sedel žurnalista v svojem brlogu ter lagal in lagal.

„Varujte se,“ — je pisal — „varujte se, davica marljivo začje mej meščani. — Od spomladi je strašna suša. — Gotovo nam preti lakota. — Požari opustošajo mesta in vasi. — Vlada ter javni denar se trosi po nepotrebnem.“

Čitatelj je to čital ter bil preverjen, da mu je žurnalista odprl oči.

„Tolika je že sedaj svoboda tiska!“ — si je mislil. „Kamor človek pogleda, povsod davica, požari ali slaba letina.“

Razmerje mej časnikarjem in čitateljem je postajalo vedno boljše. Prvi je takoj izpoznal, da njegove laži čitatelju prav zelo ugajajo. Lagal je torej čim dalje bolj.

„Pri nas ni več osebné svobode,“ — je pisal — „kar ne hodite na cesto, dragi čitatelji, sicer Vas zapro.“

In lahkoverni čitatelj je hodil ponosno po ulicah ter dejal: „Res, prav ima novinar, človek ni svoje svobode varen!“

Pa to še ni zadostovalo. Prvi čitatelj je srečal drugega lahkovernega čitatelja; urno ga je vprašal: „Ali ste čitali, kako krasno je danes pisal žurnalista o nevarnosti, katera preti naši svobodi?“

„Seveda!“ — je odgovoril drugi lahkoverni čitatelj. — „Brezprimerno lepo. Res je, pri nas ni in ni več možno vzunaj hoditi, takoj te odpeljejo v zapr.“

„In vsi so se veselili, da je dovoljeno vse natisniti.“

„Niti vedeli nismo, da vlada pri nas davica,“ so klicali v zboru lahkoverni čitatelji. — „Tu jo imamo sedaj!“ — Pri srcu pa jim je bilo tako lahko.

Ko bi bil sedaj dejal časnikar: „Davica je ponehala,“ tedaj bi čitatelji njegovega lista niti ne bili čitali več. Žurnalistu pa je bilo prav to všeč, saj ta varka je bila njemu v velik prid, resnica vendar ni za vsakogar. Ne dobiš je tudi tako lahko, tudi če plačaš pet kopek za vrstico. Laž, ta je pa vse kaj drugega! Ne meni se za nič, piši ter laži! Ako daš pet kopek za lažljivo vrstico, doboš jih od vseh strani, kolikor hočeš.

In nastalo je toliko prijateljstvo mej časnikarjem in čitatelji, da bi jih s škropilnicami ne bil

razdvojil. — Čim bolj je žurnalista lagal, tembolj je bogatel (in česa je še treba sleparju?); čitatelj pa, čim bolj je bil varan, tem več kopek je prinašal časnikarju. Bodisi v denarjih ali blagu, vedno je pobiral novinar svoje kopeke.

„Niti hlač ni imel poprej,“ so dejali svidneži, „a sedaj ga pogledjte, kako se mosi! Hvalilca ter ljudskega govornika ima v svoji službi, — ta sedi v gorčem gnezdu.“

Nekoč pa so mu skušali drugi časnikarji škodovati s tem, da so pričeli pisati resnico. — Kdo ve, morda popade kak naročnik za to vado! Pa kaj šal! Nič tega niso hoteli čuti čitatelji. Le jedno so vidno ponavljali: „Laž, katera nas zabava, nam je ljubša, nego cel kup neprijetnih resnic.“

Je li bilo dolgo tako, ni znan, vendar našli so se dobri ljudje, katerim so se lahkoverni čitatelji smilili. Poklicali so lažnjivega žurnalista ter so mu dejali: „Bodi ti dovolj, nesramnež, slepar! Dolej si kupčeval z lažjo, sedaj pa poskusi z resnico!“

Prav v istem času so se začeli tudi čitatelji vabujati; pisali so mu listek približno takole: „Čujte! Danes sem šel s svojo hčerjo preko Nordskega prospekta na sprehod ter si mislil, morda prenočiva pri policiji, (hči je vzela za vse slučaje celo kruh s surovim maslom seboj ter dejala: „Kako bo prijetno!) a mesto tega sva prišla oba

zbornici, Poljak grof Dzieduszycki, Rusin Barwinski, Dobernig, člen nemške nar. stranke, Mladoček dr. Kramař, člen nemške napredne stranke dr. Gross in dr.) so povdarjali zunanjemu ministru Goluchowskemu svoje priznanje, zlasti pa svoje zadovoljstvo s taktiko Avstro Ogerske na Balkanu in v orijentu, kjer postopata Rusija in naša država solidarno. Vsi govorniki pa so se tudi bavili z notranjim položajem. Dr. Gross je apeliral na člene gospodske zbornice, naj rešijo Avstrijo pred sličnimi prizori, kakršni so se vršili v parlamentu, češ, da trpi s tem ugled Avstrije zlasti na Nemškem. Končno je zatrjeval, da so se borili Nemci proti zastopnikom vladajočega sistema ter da ne zapuščajo svojega stališča nikdar, nego so pripravljeni še dalje istotako boriti se. (Mladoček dr. Stranšký: Ne bojimo se vas!) Dr. Herold je černo odgovoril, da se je njegova stranka borila vedno le za pravico, da so pa obstrukcionisti napadali ministerstvo in predsedstvo radi pravičnih jezikovnih naredb, ne pa radi sistema, ki je slej ko prej ostal isti. Grof Dzieduszycki je krasno govoril. Pred vsem je zahteval, da naša zunanja politika ne boji niti slovanstva niti nemstva, nego avstrijska. Avstrija je ščit svetovnega miru, dokler žive njeni rodovi v slogi; ko pa se začne v Avstriji boj mej plemeni za prevlado, tedaj bo prav Avstrija povod strašnemu požaru v Evropi. Zatem se je bavil z Goluchowskega ekspezejem ter končno izjavil, da so Poljaki še vedno tega mnenja, da treba narediti na Češkem in Moravskem po načelu jednakopravnosti mir, ki bo rodil mir celi državi, ter zaklical: V imenu pameti, v imenu blagotne države, v imenu ugleda in stanu državnih poslancev, v imenu družbenega reda, ki je v strašni opasnosti, vas moram prositi: Sklenimo novo „treuga dei“, ako hočemo dalje boriti se! „Treuga dei“, da doženemo ustavnim putem vsaj provizorij! — Dr. Kramař je zavračal mnenje Nemcev, da je naša zunanja politika privilegij jedne same narodnosti. Ako naj bo Avstrija na vsunaj močna, treba, da so vsaj na vsunaj vsi narodni složni v svojem teženju. Novih bojev se Čehi ne boje, ker njihova narodnost je trdno zavarovana. Končno je priznal dr. Kramař, da se je v zadnjem času grešilo na obeh straneh, da pa so parlamentni dogodki le posledica prejšnjih nemških nasilstev ter je pozival k samozatsjevanju, brez katerega Avstriji ni obstanka. Po pritrditvi poročevalca Dumbe, da morajo prinašati državi žitve vse narodnosti, je bila izražena zunanjemu ministertvu zaupnica ter je bil proračun neizpremenjen jednoglasno sprejet. — Pri dvornem dinerju, katerega so se udeležili člani ogerske in avstrijske delegacije, je nagovoril cesar — razen grofa Attemsa, ki je člen ustavovernega veleposelstva — samo člene desnice, mej njimi posl. Kramařa, Jaworskega in Lupula.

Crispije a afera je prišla v italijanski zbornici do razgovora, pri katerem je slišal Crispi moço hudih očitavj. Sprejet je bil predlog, naj se izroči zadeva v pretres odseku petorice, ki naj do tične akte preštudira ter potem poroča zbornici.

zdrava domov. Kako se ujema ta vesela novica z vašimi usodnimi članki o nevarnosti?*

Svelela je časnikar na to le čakal. Odkrito povedano, je bila i njemu samemu laž že zoperna. Srce ga je že davno vlaklo k resnici. Pa kaj je bilo storiti, ko je čitatelj hotel čitati laž? Joči se v srce, a varati moraš! A sedaj, ko mu stavijo na vseh straneh nož na vrat, da bi govoril resnico, sedaj je stvar dobila drugo lice. Pripravljen je, resnica ostane vedno resnica, vzemi jo zlodej! — Z lažjo si je pridobil dve hiši, drugi dve pa si mora pripisati z resnico.

Ja začel je pridobivati z resnico čitatelje. Nič davice več, ne zaporov, niti požarov.

Če je Konotopje pogorelo, kaj sato? Po požaru so sezidali še mnogo lepše. Senožet je kazala po dežju tako lepo, da se je vsakdo lahko najedel ter vrgel še Nemcem nekoliko pod mizo: „Tu, za davi se rad tem!“

Najbolj čudno pa je bilo, da je časnikar plačeval pet kopek za vrsto, dasi so mu pisali resnico. Tudi cena resnice je padla, ko so jo začeli na drobno prodajati. Bodisi resnica ali laž — vse je bilo dobiti za pet kopek. Časopisi pa zato niso postali dolgočasni; nasprotno, veliko zanimivejši so bili, odkar se je dvignila zavesa, za katero je bila — istina. Kajti čitatelj je postal s časom trezen,

Pscl. Nocito je konstatal, da se dvignejo v Italiji taki viharji vedno le proti padlim velikanom, nikdar pa ne proti vladajočim ministrom. Pravosodni minister je obljubil, da izroči odseku petorice vse akte, ki se nanašajo na obravnavo Faville, ki je pokradel bankam v Neapolu in Bologni več milijonov. Tadi Crispi je govoril. „Popolno laž že lim, je dejal, zato rad sprejemem predlagano preiskovalno komisijo. Moja daša, moja vest je čista. Žrtva opravljanja sem, proti kateremu bi iskal obrambe pred sodiščem, ako bi se stvar ne bila za nesla v zbornico. Vem, da bo preiskava dognala, da je moje ime neoskrunjeno, moja čas čista. Na moje minolost ne bo padla niti secca. Boli me le, da moram trpeti v sivi starosti, v 53. letu tako sramoto. Svojo dolžnost do domovine sem izpolnil vedno zvesto, in če treba, posvetim ji tudi svoje poslednje moči. V moji poslednji uri bo ime Italije moja poslednja beseda.“ Ta govor je napravil velikanski vtisk. Dasi so socialisti ugovarjali, ploskali so Crispiju nekateri, nekaj poslancev pa se je celo jokalo.

Nemčija in Kitajsko. Kitajska vlada se trudi, da se določi posredovalno sodišče, ki naj dožene, v koliko je velikanska odškodnina Nemčije upravičena. Rusija je posredovanje odklonila.

Dopisi.

Iz Zagorja ob Savi, 31. decembra. Kurat Koblar poroča v „Slov. Listu“ z dne 24. novembra v dopisu iz Zagorja ob Savi, da ga je lepo vreme izvabilo k nam, izvedeti kaj počnejo vli krščanski socialisti in njih „prijatelji“ namreč „mokrači“ in „Sokoli“. Po popisu veselice v „Domu“, kjer je delkmovala krasna gospica (katera mu je, dasi ni več mlad, menda nad vse ugajala) končuje: „Kdor ni bebec, mora spoznati, v katerem domu naj se omikuje slovensko ljudstvo, da mu omika pomore do blagostanja in duševnih vrlin. Žvelj krščansko-socialni Zagorci!“ Da je naš slavni „ajmoht“ tudi „Auskunftsburau“, tega do danes nismo vedeli. Kaj in koliko je Koblar o nas izvedel, nas prav nič ne zanima, ali prečuditi se ne moremo, kako kurat Koblar do tega pride o nas sploh poizvedovati — Pa ne, da bi morda hotel si pripravljati pot za mandat? Ubožec, kam vender misli! Da si pa Koblar ne bode delal kacega upanje, povemo mu kar na ravnost, da za moža, kakršen je on, pri nas niso tla nogoča. — To lahko potrdi dr. Gregorič, ki se je o tukajšnjih razmerah prepričal pred tremi leti. Izboljšale se pa iste do danes niso prav nič in se tudi ne bodo, zlasti ako bode Koblar k nam prihajal in priobčeval izzivajoče dopise, pred katerimi imamo mir, odkar sta tukaj gg kapelana Škerjanec in Hybsšek. — Gosp. Koblar v svojem dopisu na glaša omiko, molči pa o značaju, kar je za njega seveda najpametnejše, sicer bi danes ne mogel biti dober prijatelj župnika g. Grossa, po katerem je pri gosp. Svetca o priliki le-tega sedemdesetletnice ne usmiljose udihal. Pa čemu toliko besedi, vsaj pregovor pravi: „Gliba v kup štriba“. — Zapišite si torej gosp. kurat, vse to za ušesi, premišlajte o lepih uricah, katere ste v nedeljo dne 24. t. m. prežveljeli mej krasnimi gospicami, izbite si iz glave morebitne misli na kak mandat, ter ne hodite k nam izzivati. Gospodu župniku pa svetujemo, naj ne začne zopet mešati, sicer nastane neprijeten dah, kajti gradiva imamo zopet dovolj in tacega, da ga celo knezoškaf, dasi ima dober zelodec, ne bode

zavedel se je. Že poprej je bil zadovoljen, ko je zamenjal laž za resnico, sedaj pa mu je bilo tem lažje pri arcu. Kadat je vstopil v pekarno, tedaj je čul besede: „S časom bode kruh gotovo cenejši.“ Ako je prišel h kokošarju, mu je dejal ta: „Pozneje se bodo dobile jerebice menda zastonj.“

„A po čem so sedaj?“

„En rubelj, dvajset par! Glejte, kolika izprememba z božjo pomočjo!“

Nekoč je pašel lahkoverni čitatelj lepo opravljen po cesti. „Nadepolen“ je stopal naprej ter mahal s palico po zraku. „Glejte, glejte,“ — si je mislil — „kako brez skrbi lahko človek hodi vzunaj.“

Tedaj pa se je — kakor navlašč — nekaj nenavadnega zgodilo. Vsled neke juridične pomote so ga vtaknili v zapor. Tam je sedel ves dan brez jedi. Sicer so mu prinesli nekaj jesti, kar je pa le pogledal; — dejal je: „Taka je torej naša žetev?“ ... Tam pa je dobil tudi davico.

Drugače dne se je pomota razjasnila in proti jamčenju — (kdo ve, morda ga bodo prihodnjč potrebovali) so ga izpustili.

Vrnil se je domov, kjer je umrl. Lažnjivi časnikar pa živi še danes. Sedaj zidu baš svojo četrto hišo ter premišlja od jutra do večera: s čim bode v bodoče varal lahkovernega čitatelja, z lažjo ali z resnico?

zamogel prenesti. — Omikani in značajni Zagorski Sokoli oziroma liberalci.

Iz Celovca, 2. decembra. (Po končanih demonstracijah.) Hvala Bogu! Kritični dnevi, o katerih, žal, svetovnoznaní Falb ni vedel ničesar povedati, so na Celovec in za nas Slovence srečno pretekli. Mi danes še vedno hodimo po nogah in tudi glavo imamo še vedno na pravem mestu. Da smo le prestali te viharne čase, sedaj se zopet nekoliko oddahnemo od praznega strahu, kateri nas je v nedeljo in v ponedeljek prevzel tako, da so se nam kar lasje ježili. Saj pa ni čuda! Vse vprek in vprek je vpilo: „Heil dem Siege der Deutschen!“ Nekaj posebnega je pri tem bilo tudi to, da so celo otročiči vpili drug drugemu: „Niedel mit Benden!“ in malo je manjkalo, da niso tudi dojenčki nakrat dobili od zgoraj prečudno moč, da bi znali izgovarjati to ima. Tudi celovško žanstvo je bilo močno razburjeno, saj bi se, če bi Badeni ne bil odstopil, morali njih možje — vsi brez razločka — „bindiš“ učiti. „Kaj jim je tega neki treba?“ so vpile te naslednice kapitolških gosk, reševaje celovško nemštvo pred pretečim slovenstvom. Tudi neki mlečni slovenski rokodeljski učenec ne potrebuje „bindiš“ in je v to svrho v jednomer klical: „Nieder mit das Windisch!“ Jedna dama pa vprašana, kaj pomeni razsvetljava, se odreže: „Jednega velikega . . . . so vjeli, radi tega imajo takšno veselje“. V znamenje, kako malo so vedeli tukajšnji nižji krogi, zakaj se je vpilo po ulicah, služijo naj sledeči resnični dogodki: 1. Neki knjigovezec, hišni gospodar, je za to razsvetlil svojo hišo, ker se sedaj ne bo več treba nemškim dijakom češki učiti. Na Dunaju se baje pripravajo češki dijaki za to, ker silijo češki dijaki nemške, naj se uče češki. — 2. Neki precej olikan mož je bil nekoliko natrkan v nedeljo popoldne ter neprestano klical: „Nieder Badeni!“ Njegovi tovariši so ga kar čudno gledali, da se je naenkrat zavzel tako za pol tiko. Ali na mah stopi bliže in jih povpraša še zelo hripav: „Ali rad bi pa le vedel, kdo je bil ta — Badeni?“ — 3. V nedeljo in v ponedeljek se je razlegal po mestu le klic: Heil, heil! Fantje in vsa poulična druhal je vedno le govorila svoj „Heil!“ Radovednost je tudi mene goala na Novi trg, in tu pride kopa fantalinov mimo mene. Jeden izmej njih pa vpraša svoje tovariše: „Kdo je bil ta „Heil“, da ga tako kličemo in na vse grla vpijemo njegovo ime?“ — 4. Zvečer ob pol šestih so drli delavci kar trumoma na kolodvor, vpijoč in kričeč, kolikor so mogli. Mej njimi pa je klical jeden zaporedoma: „Hoch Franz Josef! Nieder mit dem Nachfolger!“ Mož je gotovo mislil, da je Badeni naslednik cesarjev. Še veliko takih in jednakih prizorov bi lahko navedli izza zadnje demonstracije studentov in „poštenih“ žensk, pa naj za danes zadostuje ta tu navedena mala zbirka. Toda vprašamo se le, ali ni uprav sramota za stolno mesto Koroške, za Celovec, da nezrela mladina uprizarja take skandale tu in tam celo pod vodstvom policijskega funkcionarja? Mi se nikakor ne čudimo in morda kdo drugi z nami vred tudi ne, da se je ta demonstracija za našega triumfatorja Dobrnika tako „slavno“ končala. Ali se mož ne sramuje samega sebe? Menda se ne, kajti sicer bi ne vodil za nos vsega celovškega prebivalstva, katerega zastopati ima čast v državnem zboru. Toda on nas ne bo s svojim delom očaral, ker ga predobro poznamo še izza mladih let, ko so mu bili v slast tudi ruski rublji, katere je nekeje užival tam v Varšavi. Sedaj se pa mogočno trka na prsa: „Wir Deutsche“, in vsaka njegova izgovorjena beseda je ostudno zasramovanje vsega, kar je slovanskega. Ker mu njegova vest ničesar ne očita, hočemo ga mi pri prvi priliki na njegovo preteklost opozoriti, da se bo zopet jedenkrat spominjal, kje so mu tekla mlada leta. Sploh pa je Korošcem le častitati na tako odločnih in pristnih Nemcih, katerih imena že pričajo, odkod izhajajo: Lemischi, Tscherniggi, Wernischi, Doberniki itd. Slovesno so torej vzprejeli Celovčanje svojega državnega poslanca in tudi demonstrantje niso zamudili prirejati mu ovacij, tako da se je čutil baje primoranega, stopiti mej zbrane dijake (!) „und richtete ein paar deutsche Wörter an die wackere Jugend“. Ali ni to celovski Volk? — Še lepše pa je to le: Fritz Wlatnig (recte Blatnik), magistratni policijski komisar in svak državnega poslanca Dobrnika, je nadzoroval — (po svoje) vse gibanje Mej drugim, kakor čujemo iz zanesljivega vira, bi bili nekateri nestrpneži demonstrante tudi radi do tega navedli, da bi bili razbili hišo družbe sv. Mohorja, o kateri se je itak v nedeljo zvečer zatrjevalo, da jo razsujejo; pozneje pa se je celo trdilo po gostilnah in v gledališču, da so jo demolirali. No hiša družbe sv. Mohorja še vedno stoji v strah in neovsijivost naših nasprotnikov, kajti na njej se ni prouzročila nikaka škoda, ker se demonstranti niso hoteli vsesti vabljenikom na limanice. Zato jih je pa bolj bodla v oči hiša nekega žida, kjer je tudi nastanjena genijska direkcija, katere okna so bila nerazsvetljena. Vzlic temu, da jih je komisar Wlatnig sam ja vno opozarjal, naj tam mirujejo in naj se rajše podado na vetrinjsko obmestje, kjer je zažigal mestni inženjer Rajko Pierl v slavo nemške (?) zmage bengaličen ogenj, morda celo z namenom, da bi bil druhal izvabil na to stran mesta, in da bi ista v

svoji „navdušenosti“ se pri tej priliki res tako daleč spozabila, da bi se bila maščevala nad Slovenci s tem, da bi se polastila palače Mohorjeve družbe. A grzdje je bilo prekišlo, in čas marsikomu prekratek, da bi se bilo to izvršilo. Rečemo pa tudi lahko, da ako bi se bilo kaj takega v istini dogodilo, kakor so nekateri iz srca želeli, bi tudi mi Slovenci vedeli izvajati iz tega svoje konsekvence. — Čitajoč poročila o tej demonstraciji, ne ve človek, ki pri vsem ni bil sam navzoč, kaj je pravo in resnično. Samo ob sebi se razume, da Dobrnikove „Freie Stimmen“ v torkovi številki to demonstracijo na dolgo in široko opisujejo ter naznanjajo, kje je stal Dobrnik, kako sta se mu roka in glas tresla, ko je govoril, in kako so ga celovške dame v mesto se vračajočega obsipale s cvetkami ter ga pozdravljale z robcji. Poslednjega pa menda nihče ni videl, in je najbrž on sam gledal kaj takega v sanjah. — „Kärntner Zeitung“ obširno poroča o škandalih; med drugim piše tudi, da je bila neka učenka tretjega normalnega razreda upila po ulicah „Nieder mit den Pfaffen!“ Uradna „Celovčanka“ pa se drži jako rezervirano, prav kakor če bi se nič posebnega ne bilo zgodilo. Njeno suboparno poročanje niti regljava žabi „Freie Stimmen“ ni po volji. — Iz ravno povedanega naj vsak sam sklepa, jeli bilo to otročje demonstriranje kakega pomena in ako je bilo isto našemu stolnemu mestu v čast. Danes, po zaključenju teh neumnostij in burk, se menda tega rogoviljenja sramujejo celo tisti „možje“, ki so to komedijo aranžirali. Cesar so iskali, to so našli! Oni so rogovilili, mi Slovenci jih pa zagotovljamo, da se jim udali ne bomo. Pripravljeni smo, ako treba, na najhujši boj ter smo preverjeni, da pravična stvar prej ali slej mora zmagati.

iz Maribora, 30. novembra. V števil. 17
 „Domovne“ je neki dopis, ki nas je nekako ogrel, če prav že pritiška precej hudi misli! Dopisnik hvali narodno delavnost katoliškega delavskega društva v Mariboru — škoda, da ni navedel nemškega naslova tega društva, ki je drugače zamiraj in vseh društvenih povabilih. Hoteli bi pač vedeti, kake za sluge ima to društvo, da bi mu postavili narodnjaki „Delavski dom“? Koliko slovenskih veselje je že priredilo narodu na korist? Prav nobene ne! In to hoče biti narodno društvo? Grosna ironija, da, blasfemija. In sedaj se obrača dopisnik na narodnjake s tem, da bi mu pošljali podpore! Ali ne zidamo v Mariboru „Narodnega doma“, in B g dal, da bi ne bilo dolgo temu, da prirejamo v njem naše veselice. Najbolj čudno pa se nam dozdeva, da pravi dotični dopisnik, da je to jedino „narodno“! Društvo! Prava predanost, da celo laž je, ako do pisnik imenuje to društvo narodo. Koliko narodno mislečih delavcev pač ima to društvo? Če jih štejejo na preste, ne vemo, če dobimo jednega samega narodnjaka! Da, smelo rečemo, in to je sploh obče znano, da še to društvo — vsaj nekateri — zasmejujejo našo narodnost, in takim ljudem naj zidamo „Delavski dom“? Nikdar in nikoli ne! Kar pa nas žal najbolj je to, kako da si dopisnik sploh upa reči, da sima Maribor nobenega drugega narodnega društva. Poleg mariborske čitalnice že več kot tri leta pridno deluje za narodno stvar „Delavsko bralno in pevsko društvo v Mariboru“. Da, to društvo bi zaslužilo, da bi se mu postavil „Delavski dom“. Zakaj to društvo — in tega pač ne more niti tajiti — si prizadeva na vse načine, kako bi moglo ohraniti mej mariborskim delavskim ljudstvom narodnost. Kdaj je „katoliško delavsko društvo“ priredilo slovensko veselico? Nikdar! In kaj stori „delavsko bralno in pevsko društvo“? To društvo se vadi, kolikor je v njegovih močeh, v slovenskem petju ter v narodnih igrah ter to tudi predstavlja občinstvu v domači besedi. Da so narodne igre za priprosto ljudstvo velikega pomena, to pač razvidi vsakdo. Pač bi radi vedeli, katero društvo bode imelo večje uspehe? Napravi li več utisa na poslušalce, kateri še živijo v tmini narodne nezavesti, nemška ali domača beseda? Zelo nas žali — in to morabit na škodo mariborskim Slovencem, da so nekateri mariborski duhovniki ustanovili društvo z nemškim pečatom — „Kath. Arbeiterverein in Marburg“. To so storiли zato, da bi narodnemu „Delavskemu bralnemu in pevskemu društvu v Mariboru“ ljubovali. Zakaj, ne vemo! Mislijo pač, da se mej nami razvija oni socializem, kakor mej nemškimi delavci. To nikakor ni res! Mi hočemo biti narodni možje, hočemo domovini in narodu zvesto služiti in se le trudimo sa to, pokazati svetu, da je slovenski delavec tudi olikan, in da zamore braniti svoje narodne pravice povsod in pri vseh nezdodah. Dobro pa bi bilo — in to je naša želja, da bi se shajali, kadar dozidamo „Narodni dom“, vsi mariborski Slovenci le v tem domu, bodisi delavskega ali drugega statusu in ne v „Delavskem domu“, kjer bi bili le v zasmehovanju ne katerim potuhnjencem. Razpor naj izgine, jediosti bode mesto! Pozor! Pozor! Narodnjaki! B. lje je, da se res slovenska — in ne nemška društva — podpirajo; proč z „Delavskim domom“ in še celo s takim, kjer se glasi nemška beseda! Naše zbirališče je „Narodni dom“, v katerem se bomo čutili in — tudi smeli kazati kot sinovi slovenskega naroda, kjer ne bo treba imeti obzirov na neprijazne nameročce, kjer bomo smeli biti Slovenci in Slovani.

Sloga.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 4. decembra

(Uradni list in slovensko gledališče.) Na vlogo odbora „Dramatičnega društva“, naj uradna „Laib Zeitung“ v prihodnje opusti vsako poročanje o slovenskih gledaliških predstavah, je dež. predsedništvo z odredbo z dne 30. novembra t. l. št. 5801/pr oprostilo lastništvo rečenega lista obveze, prinašati poročila o slovenskih gledaliških predstavah ter s tem ustreglo odboru in tudi slovenskemu občinstvu. Gospodu deželnemu predsedniku se je zdelo potrebno svojo odredbo motivirati, a to obrazložitev moramo smatrati zgolj kot subjektivno mnenje gospoda deželnega predsednika ali pa kot poskus, opravičiti z vlogo „Dramatičnega društva“ ostro obojeno in stigmatizovano postopanje uradnega lista napram slovenskemu gledališču. Gospod deželni predsednik pravi v opravičenju poročil uradnega lista o slovenskih predstavah, da v teh ocenah ni mogel zaznati kake brezobzirnosti in da se te ocene v obče niso preveč razločevale od ocen v ostalih tukajšnjih dnevnikih. V tem oziru mi nikakor nismo mnenja gospoda deželnega predsednika, o katerem dobro vemo, da ne ljubi slovenskega gledališča. Ocene uradnega lista so bile pisane z neprimerno brezobzirnostjo in so se naj večkrat prav znatno razločevale od ocen drugih listov, sosebno pa od ocen uradnega lista o nemških predstavah. Sicer pa pozna morda tudi gosp. dež. predsednik stari pregovor „c'est le ton qui fait la musique“ in ton, v katerem so ble pisane ocene uradnega lista, je bil prezirljiv in izzivajoč ter je po vsi pravici razburjal zlasti igralno osobje in tudi slovensko občinstvo. Kar pa je slovensko občinstvo še bolj ogorčilo, je bilo to, da je uradni list o nemških predstavah priobčeval kar cele strani dolge slavospeve, dočim je slovensko gledališče na vse možne načine bagatelizoval in poniževal, da bi povsod, koder uradni list čitajo, imeli mnenje, da so nemške gledališke predstave na najvišji umetniški višini, slovenske predstave pa take, kakor na diletantskem odru kake zapuščene čitalnice, kje na deželi. To dvojno merilo uradnega lista, katerega se g. dež. predsednik v svoji odredbi ni dotaknil z nobeno besedo, je največ razburjalo javno mnenje in je bilo poglaviti nagib, da je „Dram. društvo“ zahtevalo naj uradni list sploh nič več ne piše o slovenskem gledališču. To smo morali konstatovati, ker je g. dež. predsednik v svoji odredbi poskusil zagovarjati in opravičiti postopanje uradnega lista. Na pripomnje g. dež. predsednika, da uradni list slovenskemu gledališču ni škodoval, nam ni treba reflektirati, ker nasprotujejo te pripomnje elementarnim naukom logike in niso družega, kakor scizmi, katerim ne moremo pripisati nobenega pomena. Želji „Dram. društva“ je ustrezno in s tem smo za sedaj pri kraji z uradnim listom. O nalogah uradnega lista sploh in specijalno o nalogah „Laibacher Zeitung“, dalje o nje sistematičnem preziranju in o bagatelizovanju vsega slovenskega kulturnega in javnega življenja ter o politični pristranosti njeni, govorili bodemo v primernejšem času in upamo, da se bode o tem govorilo tudi še kje drugod, kajti „Laib. Ztg.“ je popolnoma izgrešila svoj poklic in zadnji čas je, da se temeljito predrugači.

(Repertoir slovenskega gledališča)
 Opczarjamo na današnje reprizo opere „Traviata“. — V torek 7. t. m. se bo, ustrezaje s mnogih stranij izrečeni žeji, predstavljala drugič slavna Scribejeva veseliga „Kozarec vode“, katera je pri premijeri dosegla najlepši uspeh. — V petek 10. t. m. se bo prvič v tekoči sezoni pela opera „Trubadur“, v kateri bode občinstvo prvič slišalo g. Raskovića v ulgi Manrika in gospi. Horvatovo v ulgi Azucene. — Prihodnje nedeljo 12. t. m. se bode pela opera „Fra Diavolo“, za katero je začetek določen na 7. uro.

(Električni tramvaj.) Včeraj izvršili so se lokalni ogledi, oziroma politični ohodi name-rovanih prog za bodoči električni tramvaj ljubljanski. Udeležili so se teh ogledov in dotičnih obravnav sledeči zastopniki oblastev in interesentov: Vladni svetnik Ludovik marko Gozani, kot voditelj komisije, višji nadzornik Arnošt Haunold, kot zastopnik c. kr. železniškega ministerstva, c. in kr. stotnik Oskar pl. Guseck, kot zastopnik c. in kr. državnega vojnega ministerstva župan Ivan Hribar in nadinženier Ivan Duffé, kot zastopnika mesta ljubljanskega, ces. svet. Ivan Murnik, kot zastopnik deželnega odbora, Ivan Perdan, kot

zastopnik trgovske in obrtne zbornice, višji nadzornik R. Król ter nadinženierja Mihal Schober in Oskar English, kot zastopniki državnega prometnega ravnateljstva v B. ljuaku, višja nadzornika Bogoljub Lieske in Josip Heinisch, načelnik postaje Evgen Gutman in nadinženier Anton Komovec, kot zastopniki južne železnice, nadinženier Ivan Böltz kot zastopnik cestnega erarja, nadinženier Ivan Scarpa kot zastopnik poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Trstu, c. kr. okrajni komisar Henrik grof Attems, kot zastopnik okrajnega glavarstva za ljubljansko okolico, Moric Topolansky kot zastopnik glavne tobačne tovarne, Anton vitez Gariboldi, Karol Leskovic, ravnatelj Rudolf Göbl in inženier Pietro Contin kot zastopniki Kranjske stavbne družbe, kanonik dr. Sebastijan Elbert kot zastopnik knezoškofijskega ordinarijata, Martin Malenšek, kot zastopnik Silingovega beneficija in župan Fran Kavšek, kot zastopnik občine Spodnja Šiška. Obravnave vršile so se gladko in je upanje, da dobi Ljubljana v bližnji prihodnosti zaželeno, za razvoj mesta velpomembno napravo električnega tramvaja.

(Telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani) priredi s sodelovanjem slav. dež. pevskega društva „Slavec“ in godbe c. in kr. pešpalka št. 27 jutri v nedeljo, dne 5. t. m. „Miklavžev večer“ v telovadni dvorani „Narodnega doma“. Vzpored: I. 1. Supré: Overtura k opereti „Modé“. 2. Cimbuka: „Lustige G'schichten“, valček. 3. Nastop Miklavžev, s sijajnim spremlstvom. 4. Skritica: „Srbka podkornica“. 5. F. S. Vilhar: „Ljubčica“, moški zbor, poje „Slavec“. 6. Parma: „Pod svojo streho“, polka mazur. 7. Smetana: Fantazija iz opere „Prodana nevesta“. 8. Volarič: „Maja domovina“, moški zbor, poje „Slavec“. II. 9. Titl: Overtura po slovenskih napetih. 10. F. S. Vilhar: „Bojna pesem“, moški zbor, poje „Slavec“. 11. Ziehrer: „Schneeballen“, valček. 12. Tata-Toto, Gavotta. 13. Mangolt: „Maj dom“, moški zbor, poje „Slavec“. 14. Verdi: Fantazija iz opere „Rigoletto“. 15. Pitschmann: „Zakonske radosti“, polka française. Začetek ob 7 uri zvečer. Vstopnina: Za člene in njih rod-bine 20 kr., za nečlene 50 kr., otroci prosti.

(Potrjena učna knjiga) Naučno ministerstvo je odobrilo knjigo „Zemljepis za prvi gimnazijski razred“. Spisal Ivan Vrbovec, Ljubljana 1897. Blaznikovi dediči ter nje upeljavo na slovenskih gimnazijah dovolilo.

(„Pevska šola“) Pevske društvo „Ljubljana“ tvori pevsko šolo za gospodične in gospe. Oni, ki žele stopiti v to šolo, naj se oglašajo v torek ali petek ob 8. uri zvečer v društveni sobi v „Narodnem domu“. Pouk je brezplačen.

(Izpred porotnega sodišča) Tudi predvčeršnjim bili sta pri tukajšnjem porotnem sodišču dve obravnavi. Pri prvi obravnavi sedel je ra za tožni klopi 37 let stari, oženjeni zidar Anton Mlakar iz Železnikov, obtožen hudodelstva goljufije. Mlakar, ki je bil v službi pri stavbin-kam mojstru Falesch'nju, priznava, da je s početka iz potrebe, potem pa tudi iz drznosti s ponarejenimi listki, na katerih je bila zabilježena stavba, ima mojstra, kakovo t in množina zahtevanega blaga in podpis polirja dotične stavbe izvalil v času od 21. aprila do 26. oktobra letos raznim tukajšnjim trgovcem z železnicami pod pretvezo, da ga pošlje p. lir, in da bode plačal blago g. Falesch'nja, razno železnino, in sicer trgovcu Ernestu Hammerchmidtu za 594 gl., trgovcu Karolu Kauscheggu za 571 gl. in ključavničarju Avgustu Zibkaru za 218 gl. Železnino prodal je obtoženec starinarici Poloni Tomani ter je postopal tako zvezo, da je čez pol leta prekanterjal ljubljanske trgovce in ga nijedan ni sumil nepočestnosti. Škoda se je deloma povrnila. Mlakar bil je obsojen na 2 1/2 leta težke ječe, poostrene z ječinim postora mesečno. — Pri drugi obravnavi bil je 24 let stari zidarski pomočnik Matež Bergant iz Spodeje Luže obtožen hudodelstva uboja. Obtožba ga dolži, da je v noči od 4. na 5. septembra v Knapah pri vasovanju ubil Franceta Dolca. Obtoženec taji odločno in ker storilca ni nikdo spoznal, zniksli so porotniki z 8 proti 4 glasom stavljeno jim vprašanje. Bergant bil je vsed tega obtožbe opravečen.

(Meteorološko mesečno poročilo.) Minoli mesec listopad bil je v obče suh in mrzel. Opazovanja na toplomeru dajo povprek v Celsijevih stopnjah: ob sedmih zjutraj 0.6°, ob dveh popoldne 5.1°, ob devetih zvečer 2.3°; tedaj znaša srednja zračna temperatura tega meseca 2.7°, za 0.9° pod normalom. — Opazovanja na tlakomeru dajo povprek 743.17 mm. za 7.4 mm nad normalom. — Mokra dneva sta bila dva, 25 in 29. listopad, padavina (dež in sneg) znaša vsega skupaj 29.5 mm. Prvih štirinajst dni bilo je vreme skoz in skoz hladno, srednja temperatura je stala zelo nizko pod normalom, slabi jugovzhodni vetrovi niso prinesli nobene izpremembe, zračni tlak pa je bil visok. Vladala je sploh neka enakomernost in vremensko premirje. Nebo je bilo prvih osem dnij vedno oblačno, toja 9. se je oglasila burja ter oblake raz-pihala; nebo se je razjasnilo, 11. in 12. sta bila dva lepa, a zelo mrzla dneva. Za burjo je nastopil jugozahodni veter; temperatura je hitro poskočila, postalo je gorko; 18. kazal je toplomer 15.4° (največ). Ta doba šteje osem toplih prijetnih dnij. Tretji teden pa vetrovi zelo menjajo, ozračje je bilo nemirno, videlo se je, da se bliža pravič; pri

vojaki pa zbadali z bajoneti in nekatere prav močno rapili. Kačan je tudi grajal, da se je vojaštvo nastanilo v češki vojašnici, in da so dotični vojski prepevali „Wacht am Rhein“.

Dunaj 4. decembra. Prizadevanja barona Gautscha, pridobiti obstrukcioniste za to, da bi omogočili zborovanje poslanske zbornice, so se izjalovili. Opozicija je ošabna in zahteva, da mora celo predsedništvo odstopiti, ne samo Abrahamovicz, kakor je zahtevala doslej. Čehi so odločno proti nemškim zahtevam pripravljani na vse eventualnosti ter na izvajanje vseh konsekvenc, tudi ako bi se druge stranke desnice uklonile vladnim željam in se udale opoziciji.

Dunaj 4. decembra. Cesar je danes zjutraj v posebni daljši avdijenci vzprejel grofa Goluchowskega, pl. Kallaya, barona Gautscha in barona Banffyja in sicer vse štiri ob enem, iz česar se sklepa, da se je v tej avdijenci določilo, kako uveljaviti nagodbeni provizorj.

Dunaj 4. decembra. Bivši ministerski predsednik grof B. deni je včeraj zapustil Dunaj. Na kolodvoru se je zbralo mnogo poslancev, s katerimi se je dlje časa pogovarjal o političnem položaju. Dipauli objavlja popoldne v listih, da njega ni bilo na kolodvor, češ, da on že dolgo ni odobral Badenijske politike. Dipauli porabi vsako priložnost, da se dela važnega, da si ga v celi desnici nihče ne mara.

Praga 4. decembra. Tukajšnjim češkim listom se poroča iz najverodostojnejšega vira, da so neosnovana poročila nemških listov, da so se vršila pogajanja mej vlado, desnico in levico, katerih končni namen je bil porazumljenje glede razveljavljanja § 7. in § 11. jezikovnih naredb.

Praga 4. decembra. Včeraj je bilo iz neke hiše v Palenih ulicah ustreljeno dvakrat na vojaško patruljo. Vojaki so takoj ustrelili nazaj, potem pa obstopili hišo in jo preiskali. Aretovali so tri fantje, pri katerih so našli dva revolverja. Proti tem fantom se je začelo postopanje po določbah prekega sodea.

Praga 4. decembra. Po uradnem izkazu je bilo pri zadnjih revoltah 44 hiš oplenjenih in nad 100 stanovanj demoliranih.

Praga 4. decembra. V Plznu je včeraj vladal mir, pač pa so se včeraj primerile proti nemškemu židom naperjene demonstracije v Taboru, v Rakovniku in v nekaterih drugih krajih.

Brno 4. decembra. Tukajšnji „Sokol“ je poslal ljubljanskemu županu brzojavko, v kateri izreka občinskemu svetu zahvalo na njegova izrazu slovanske solidarnosti.

Narodno-gospodarske stvari.

Osebn kredit po kranjski deželi.

(Spisal Ivan Lapajne.)

II.

Kako dobe osebn kredit mali kmeti posestniki?

1.) V katerih zavodih?

(Dalje.)

Kot moralna pomoč slovenskim posojilnicam v vseh slovenskih pokrajinah se je že pred 15. leti in več ustanovila pod vodstvom že gori imenovane gosp. Mibe Vošnjaka „Zveza slovenskih posojilnic“ v Celju; društvo deluje jako plodonosno, pristopilo mu je že kacic 50 posojilnic, štajerskih, kranjskih, koroških in primorskih. Društvo izdaje spise poučljivega in statističnega zadržaja („Letopis slovenskih posojilnic“), podpira ustanavljanje novih posojilnic in nadzoruje vedno svoje ude posojilnice; po posebnih nadzorovateljih.

V Ljubljani osnovala se je pred 3 leti takozvana Raiffeisenova posojilnica na Kranjskem, posebno društvo „Zveza kranjskih posojilnic“, ki tudi plodonosno deluje.

Zavoda, kjer bi posojilnice same skupno nagale svoj predvidni denar, in ki bi obratno druge posojilnice preskrbljeval po potrebi z denarjem, dolgo ni bilo, če tudi se je potreba takega zavoda pokazala prav čisto. Priznati se sicer mora, da so večinoma posojilnice toliko trdne, da premorejo njih blagajne potrebni denar za posojila, ki se nabere iz vstopnine, deležev, hranilnih vlog in obrestij; a priznal nam bode tudi vsakdo, da pride skoro sleharna posojilnica prej ali slej v momentane denarne zadrege. V takih slučajih si je posojilnica s tem pomagala, da je poprosila pri sosednih denarnih zavodih za potrebni denar, katerega je sprejela kot hranilno vlogo z navadno malo višjimi obrestmi.

Take podpore dajala je večkrat mestna hranilnica v Ljubljani, posojilnica v Celju, Mariboru, Ptujju i. dr. Tudi „Kranjsko hranilnico“ so končno prepričali, da je tako podprla s potrebnimi novci nove Raiffeisen-ove posojilnice, katerim je v pokritev nastavnih stroškov dajala tudi svote do 200 gld. Slednji čas podpira tudi „Ljudska posojilnica“ v Ljubljani tiste posojilnice, katere so pri „Kranjski zvezi“.

(Dalje prih.)

Poslano.*)

Velečenjeni gospod urednik!

Prosim Vas, da izvolite sprejeti nastopne vrstice v Vaš cenjeni list.

Dne 30. p. m. mi je nakrat zvečer obolela hčerka. Soproga je z jokajočim dekletom hitela k najbližje stanujočemu zdravniku, gospodu deželnemu primariju dr. Gregoriču in po njegovem navetu — ker žal ni imel pri sebi potrebnih instrumentov — v deželno bolnico. Bilo je okoli 1/2 9 ure, ko se je oglasila pri vratarju. Tu pa je našla iskrena prošnja, da se otrok predstavi inšpekcijskemu zdravniku, jako čuden in kaj malo tolažilen odmev. Ne zmenec se za ihtčega otroka in skrb prestrašene matere, zadere se vratar: „Ga ni, ali mislite, da bode ravno na Vas čakal, da bo ravno zaradi Vas doma zakramenske babe!“ Po tej in jednacij robotostih izvedela je končno moja žena, da je inšpekcijski zdravnik šel v mesto včerjat in da je negotovo, kedaj se vrne. Odlša je potem, da drugod poišče otroku potrebno, naglo, od deželne bolnice zaman pričakovano pomoč.

Bolnica je javen zavod, ki stane deželo, oziroma davkoplačevalca krvave denarje. Na drugi strani pa goji naše ljudstvo žalibog le še pregosto — recimo — napačne presočke proti temu eminentno humanitarnemu zavodu. Zato pa naj bi poklicani faktorji tembolj obračali svojo pozornost in skrb na to, da je v njem vse v kar najlepšem redu in da se vse odstrani, kar bi le količkaj utegnilo škodovati njegovemu ugledu. Ne vem sicer, kako je stvar urejena glede zdravniške inšpekcijske službe — morda naj bi se tudi v tem oziuru storil kak primeren ukrep — vsekakor pa bi kazalo za bičiti vsaj vratarju na nedvoumen način, kako se mu je vesti nasproti trpečemu, pomoči išočemu občinstvu.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Vašemu blagorodju udani

Leopold Blumauer.

Ljubljana, dne 2. decembra 1897.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon. (1860)

Bratje Sokoli!

Jutri, v nedeljo 5. t. m.

Miklavžev večer

v telovadni dvorani „Narodnega doma“

s sodelovanjem sl. pevskega društva „Slavec“ in o. kr. godbe 27. peš-polka.

Vzpored prijavlja se na drugem mestu. K obilni udeležbi vabi člane in njih rodbine odbor.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja poprašenja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošljaljo to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (97—16)

Važno za gospodinjje. Jako praktično božično in novoletno darilo so krasne garniture jedilnega orodja iz amerikan. patent. srebra. Garniture obsegajo 44 komadov. Razpošljaljo jih za smešno ceno 6 gld. 60 kr. dunajska tvrdka Hirschberg, II. Rembrandstrasse 19, ki ima zveze po vsem svetu. Opozarjamo na današnje anonco v inseratnem delu.

Najboljše božično darilo za otroke. Naravnost velikanski vseh je dosegla v poslednjih desetletjih igrača ki je zunanje prav prirosta, ki pa ima mnogo prednosti pred vsakim drugim igralnim orodjem za otroke, tako da ima trajno vrednost. Menimo namreč sdraste kamenaste gradilne skrinjice tvrdke F. Ad. Richterja & Comp. na Dunaju. V sedanjem času, ko napreduje tehnika na vseh poljih, je velike vrednosti, da se vcepi že otrokom razum za obliko in oblikovno lepoto, in da se to ne more lažje doseči, kažejo krasne predloge z načrti stavb, ki začenjajo z malim in se zvrstujejo s težavnimi. Kamenčki so jako lepo izdelani ter jih otroci lahko in varno stavijo. Velika prednost te igrače je tudi ta, da se ne more razbiti ter se vsak izgubljeni kamenček da nadomestiti, ter je možno vso zbirko tudi z novimi razširiti in popolniti.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Josipine Rotter posestvo v Kamniku, cenjeno 16.797 gld. dne 7. decembra 1897 in 7. januarja 1898 v Kamniku. Jožefa Lukmana posestvo v Toplici, cenjeno 1080 gl. dne 7. decembra 1897 in 7. januarja 1898 v Novemestu. Marije Mulej zemljišča v Zelčah in v Selu, cenjena 3802 gld. 40 kr., dne 7. decembra 1897 in 7. januarja 1898 v Radovljici. Martina Kastelica zemljišče v Hudem (v drugič) dne 9. decembra v Zatičini. Franceta Kastelica posestvo v Dol. Lakovnicah, cenjeno 263 gld. in 40 gl., dne 9. decembra 1897 in 11. januarja 1898 v Novemestu.

Proti zobobolu in gnjilobi zob

izborna deluje

Melusina ustna in zobna voda

utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

Cena 1 steklenici z rabilnim navodom 50 kr.

Jedina zaloga

lekarna M. Leustek, Ljubljana, Resljeva cesta št. 1, zraven mesarskega mostu. (91—47)

Telefon št. 68 v poljubno porabo.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Decembar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
3.	9. zvečer	735.1	-0.6	sl. jvzh.	sneg	
4.	7. zjutraj	734.2	-1.0	sl. jvzh.	sneg	19.6
	2. popol.	733.6	0.1	sl. svzh.	sneg	

Srednja večerajšnja temperatura 0.1°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dne 4. decembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 20 kr.
Skupni državni dolg v srebru	103 " 15 "
Avstrijska zlata renta	122 " 60 "
Avstrijska kronska renta 4%	102 " 25 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 95 "
Ogerska kronska renta 4%	99 " 95 "
Avstro-ogerske bančne delnice	953 " — "
Kreditne delnice	356 " 50 "
London vista	120 " 20 "
Nemški drž. bankovci za 100 mark	59 " — "
20 mark	11 " 79 "
20 frankov	9 " 55 "
Italijanski bankovci	45 " 45 "
C. kr. cekini	5 " 67 "

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

VABILO.

Pod vodstvom svojega koncertnega vodje gospoda Josipa Čerina

priredi

zbor „Glasbene Matice“

s sodelovanjem solistov in sl. godbe c in kr peš-polka kralj Belgijcev št 27

tri redne koncerte

in sicer

dne 8. decembra 1897, 10. januarja in 4. aprila 1898 v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“

z nastopnim programom:

- Bach J. Seb.: „Pasijon po sv. Matevžu“, za soli, dvojni mešan zbor, orkester in orgle.
 Beethoven Ludwig van: „Simfonija št. 3, Es-dur“, („Eroica“), za orkester.
 Bendl Karel: „Sveti večer“, balada za soli, osmeroglasen mešan zbor in orkester.
 Foerster Anton: „Domu“, za soli in moški zbor.
 Haydn Jožef: „Zapojte strune!“ in „Nebesje oznanja“, mešana zbor z orkestrom iz oratorija „Stvarjenje“.
 Jenko Davorin: „Milan-ouvertura“, za orkester.
 Ipavec Benjamin, dr.: „Leži polje ravno“, za mešan zbor.
 Mašek Kamilo: „Samospevi“.
 Nedved Anton: „Oblakom“, za mešan zbor.
 Parma Viktor: „Intermezzo“ iz opere „Ksenija“ za orkester.
 Saint-Saëns Kamilo: „Koncert“ za vijolončelo z orkestrom.
 Sattner Hugolin P.: „Studenoku“, za mešan zbor.
 Vilhar F. S.: „Samospevi“.
 Vilhar Miroslav: Overtura k spevoigri „Jamska Ivanka“, za orkester.

Narodne pesmi.

Pogoj za naročbo za vse tri koncerte: Sedež I. vrste: 4 gld. za posumnika, 8 gld. za rodbino; — sedež II. vrste: 3 gld. za posumnika, 6 gld. za rodbino; — sedež III. vrste: 2 gld. za posumnika, 4 gld. za rodbino. — Za rodbino štejejo trije člani, vsak član več plača 1 gld. za vse tri koncerte.

Predplačuje se lahko v dveh obrokih: pred prvim in pred drugim koncertom. — Predplačila se sprejemajo v prodajalnici gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu.

Pekarija v Ljubljani

na dobrem prostoru se dá v najem s 1 februarjem 1898.

Povpraša naj se na Martinovi cesti št. 53 v pekarni. 1847—2)

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž.
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd. Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevce, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — **Proga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. zvečer mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano, j. k. Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevce, Solnograda, Linca, Steyra, Ausse, Ljubna, Celovca, Beliaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevce, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inomosta Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca Pontabla. — **Proga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. zjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. zvečer mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. zvečer. (962—278)

Za 1. februar 1898. leta se išče

stanovanje

s tremi sobami in potrebnimi pritklinami. — Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“. (1845—3)

Trgovski pomočnik

zmožen trgovine z mešanim blagom, se takoj vzprejme. (1859—1)
Naslov v upravništvu „Slovenskega Naroda“.

SANTAL od MIDY. Zatre Copala, kuberbe, vzbrizganja. Ozdravi iztok v 48 urah — Posebno učinkujoč pri mehurskih boleznih in povzroči sčiščenje najbolj kalne vode. Kot jamstvo ima vsak toboičec ime MIDY.

Zaloga 8 rue Vivienne, Paris in v glavnih lekarnah Avstro-Ogrske.

Izurjenega

notarskega uradnika

takoj vzprejme (1864—1)

dr. Fran Vok, c. kr. notar v Ljubljani.

Staro preskušeno dijet. kosm. sredstvo (namazanje) za ojačenje in okrepanje kit in mišic človeškega telesa.

Kwizdov fluid
znamka kača (fluid za turiste).

Vporabljajo ga z uspehom turisti, kolesarji in jezdecji za ojačenje in okrepanje po večjih turah.

Cena 1/2 stekl. 1 gld. av. v., 1/3 stekl. gld. — 60 av. v.

Pristen se dobi v vseh lekarnah.

Glavna zaoga okrožna lekarna v Korneuburgu (267) pri Dunaju. G (12)

Udobnost

za čestito p. n. občinstvo je vender podružnično podjetje (1445—14)

umetelnega in trgovskega vrtnarja

Alojzija Korsike

v Šelenburgovih ulicah št. 5

Vsi ki potrebujejo cvetke in rastline vsake vrste, suhe in sveže, kakor tudi cvetlične košarice in druge aranžemente, naj se preverijo. Dobiva se vse po najnovejši načini in najnižjih cenah; pripravna

darila za Miklavža in Božič.

Hodite vedno le h kovaču ne h kovačku, ker tam je večja izber in po nižjih cenah. Ceniki se dostavljajo brezplačno in poštne prosto.

Za mnogobrojen obisk se priporoča z veselostovanjem
Alojzij Korsika.

Pozlatar

ki je popolnoma zmožen pozlatarskih del, se takoj vzprejme pri (1848—3)

Alojziju Progar-ju v Celovcu.

Trgovski pomočnik

izurjen v vseh strokah trgovine mešanega blaga, sosebno v manufakturski in usnjarski stroki, se vzprejme pri tvrdki (1833—4)

A. Zwenkel v Sevnici.

priredite Vašim otrokom z nakupom naše res nedosežne

božične zbirke

katero smo prisiljeni radi prevelike zaloge v naši tvornici za slepo ceno

gld. 1-38

oddajati. — Naša božična zbirka obsega: ledeče, vse-skozi umetno, solidno in ukusno izdelane igrače in sicer: 1 krasno Austria-kamenato l. podučna knjiga s podob. gradilno skrinjico z 30 l. loterijsko igro za 6 oseb. kamni in knjigo vzorcev l. šalji fotograf. s 25 barvanimi slikami. 1 samotekoči hrošč. 1 štedilno ognjišče iz plo. l. remontoar-ura za otroke. ščevine z zadnjo steno l. verižico za uro. 1 garnit. kuhinjske posode. 1 top s strelno pripravo. 1 obleč. pregibljivo punčiko. 1 domino-igra. 1 škatljo cinastih vajakov. 1 igra ružeča-kapica. 1 ploščevno trobico s por. l. nož na vrvič. celanskim ustnikom. 1 krasen prstan.

V interesu vseh kupcev je, da svoja naročila kar najhitreje vpošljejo, ker dohaja vsaki dan na stotine naročil in se taka prilika, več otrok skupaj za samo gld. 1-38 tako inborno obdariti, nič več ne povrne.

Posilja po povzetji ali predplačilu Albert Kohn, komisijaka trgovina zjedinih tovarn igrač Dunaj, VIII., Lerchenfelderstrasse 46. (1870—1)

Ogersko-hrvatsko delniško pomorsko parobrodno društvo v Reki. (49)

Preko Reke

najkrajša in najvarnejša, mej otoki se vijoča vožna črta (elegantni, z največjim komfortom opremljeni, električno razsvetljeni parniki) V noč od sobote na nedeljo hitri parnik v Zader-Spljet-Gruča, Gravosa (Ragusa-Castelnuovo-Kotor. V ponedeljek ob 10. uri zvečer poštne paraiki v Zadar-Spljet-Metkovič. V torek ob pol 11. uri dopoldne hitri parniki v Zader, Spljet Gravosa (Ragusa) in Kotor. V četrtek ob pol 10. uri zvečer poštne parniki v Zader, Šebenik, Trau, Spljet, na otoke Brač, Lesina, Vis, Krč, dalje v Dubrovnik do Kotora. V petek ob pol 11. uri dopoldne hitri parniki Zader, Spljet in Gravosa (Ragusa). V petek ob 1. uri popoldne poštne parniki v Lošinj, Selve, Zader, Šebenik, Trau, Castelvecchio in Spljet. Vsako nedeljo ob 7. uri zjutraj izlet Reka-Opatija-Lošinj in nazaj.

Največja izber najcenejših in najfinejših

kravat

suknenih in glace-rokovic najboljše kakavosti

po primerni ceni pri

Alojziju Persché

(1588—8)

Pred Škofljo št. 22.

Zajustične uradnike!

Glasom just. minist. ukaza s dne 9. avgusta t. l. bodo gospodje justični uradniki s početkom t. 1898. javne obravnave opravljali v (1761—4)

kalarju in baretu.

S tem dajeva na blagovoljno znanje, da moreva iste dobavljati po najnižjih cenah in prosiva gospode uradnike, da vpoštevajo najino ponudbo, ako si omislijo tako obleko.

Zagotavljajoča najcenejšo in najsolidnejšo potrežbo, se priporočava s veselostovanjem

Gričar & Mejač v Ljubljani
Prešernove ulice št. 9.

Pouk na citrah

v hiši in izven hiše daje

Jožef Petritz

izprašan učitelj na citrah (1829—4)

Wolfove ulice šte. 1, II. nadstropje.

Agenti

(1840—4)

se iščejo za prodajo novih izdelkov, ki so neobhodno potrebni ne samo meščanu, nego tudi kmetovalcu. Tudi kot postranski posel opravlja to agenturo lahko vsakdo, ki ima znanstva v zasebnih krogih. Visoka provizija ali stalna plača se zajamč. — Ponudbe vzprejema Fr. Pokorny v Pragi, Petrova ulica 8.

Nova pekarija

v Radovljici.

Na novo urejena pekarija na glavnem trgu v Radovljici se začne izvrševati z dnem 1. januarja 1898 leta. Za isto se išče pekovski pomočnik, ki ima tudi učno spričevalo kot slaščičarski pek, lahko bi pekarijo tudi vzel v najem. Ponudbe vzprejema takoj Lovro Pristavec, posestnik, gostilničar in mesar v Radovljici. (1857—1)

častniške konjske odeje

Varstvo proti mrazu in mokroti dajó jedino le moje svetovnoznane. katere priznavajo ekonomski, posestniki konj in oskrbniki itd za tople, trpežne, neporušljive, torej za brezdomno najboljše konjske odeje. Moje konjske odeje so jako gibčne, toraj tudi porabljive za posteljne odeje. Iste so jako velike, imajo žive riže in bordure in velja vrsta A 1 gld. 60 kr., vrsta B 2 gld. Rumeno dlake Dubl. izvoznike odeje z večbarvenimi bordurami najfinejše vrste, 2 metra dolge, 1 1/2 metra široke 3 gld. 50 kr. komad. Razpošilja se z jamstvom in proti povzetju. — Jedino naročilno mesto

M. Rundbakin (1613—3)

Dunaj, II. okraj, Grosse Pfarrgasse št. 25.

Za kašljujoče

dokazujé nad 1000 izpričeval

Kaiser-jevih prsnih bonbonov

ki gotovo in hitro pomagajo pri kašlju, hripavosti, katarhu in zagrlenosti. Največja specialiteta Avstrije, Nemčije in Švice. Zavoj po 10 in 20 novč. Zaloga pri Mr. Ph. M. Mardetschlagerju, lekarnarju v Ljubljani. (1661—6)

Pristno Brnsko sukno

za jesen in zimo 1897.

Kupon 3-10 m dolg.	gld. 4.80 iz dobre	pristne ovčje volne.
za popolno moško obleko (suknja).	gld. 6.— iz boljše	
hlače in telovnik)	gld. 7.75 iz fine	
stane samo	gld. 9.— iz finejše	

Blago za zimske suknje, lovsko sukno, loden, grebenito za suknje in hlače v najlepši izberi, damsko sukno in vse druge vrste sukna razpošilja po tovarniških cenah kot reelna in solidna najboljše znana zaloga tovarne za sukno

Siegel-Imhof, Brno.

Vzorci brezplačno in poštne prosto. Jamčl se za pošiljatev po vzorcu. (272-43)

Ugodnosti, naročati blago naravnost pri gornji firmi v kraju tovarne, so precejšnje.

Učenca

z dobrimi šolskimi spričevali, iz solidne rodbine, takoj vzprejme (1816-2)

J. Giontini

knjigarna in prodajalna papirja v Ljubljani.

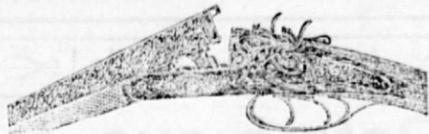
Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 25. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16.

Vrt je prostran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva zidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nabajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz prtilne sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo.

V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rečenem vrtu se izvršuje vže dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo.

Zakupne ponudbe izročajo se naj lastniku **Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani.** (1183-34)

Ljudevit Borovnik

(109) puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih puškar za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vzprejema vsakovrstna popravila in jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj.

Tovarna

katera lahko na dan čez

200 klg vrvic

za vezanje in šivanje žakljev

po ceni odda **išče** (1839-5)

dobro in stalne odjemalce.

Naslov v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Očiščeno perje za postelje

pri (1711-4)

Mariji Mikota, Pred škofijo št. 21.

Veliki krah!

New-Jork in London nista prizanašala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih močij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavjnih žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-časič za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinejša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.

Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasna

božična in novoletna daila

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se **jedno le v** (1611-6)

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zjedinjenih ameriških tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19/8. — Telefon št. 7114

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveleček iz pohvalnih pisem:

Trst. — Ker sem z blagom jako zadovoljen, Vas prosim, da pošljete povsem jednako garnituro 44 komadov amer. patentne srebrne jedilne oprave mojemu svaku Pietru Dussichu v Zader, Dalmacija. **Karlo de Lanza.**

Kalocza. — S prvo pošiljateljico sem povsem zadovoljen, prosim še za jedno garnituro.

Ivan Majarossy, kanonik.

Ljubljana. — S pošiljateljico jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. peš-polku.

Nagrobne vence

v največji izberi in po najnižjih cenah

trakove k vencem

z ali brez napisov v vseh barvah

(98-92) priporoča

Karol Recknagel.

Gospodična

(1852-2)

iz boljše rodbine, z lepo pisavo, želi vstopiti za pisarico v kako pisarno proti primerni plači. Naslov se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Štev. 88.

Razglas.

(1849-2)

Okrajni cestni odbor ribniški nanašanja, da je nova okrajna cestna proga Sodražica-Hrib popolno izdelana, kolavdirana in od sedaj naprej prometu odprta. — Dolžina proge je 12.050 m.

Okrajni cestni odbor ribniški.

Ribnica, dne 29. novembra 1897.

Načelnik:

Dr. Teodor Rudesch.

Holandsko-ameriška črta.

Parniki vozijo po lkrat do 2krat na teden iz Rotterdam v New-York.

Pisarna za kajute:

Dunaj, I., Kolowratring 9.

Pisarna za medrov: Dunaj, IV., Weyringerg. 7 A.

I. kajuta:

Od 1. aprila do 31. oktobra . . . mark 290-400*)
" 1. novembra do 31. marca . . . " 230-320

II. kajuta:

Od 1. avgusta do 15. oktobra . . . . . mark 200
" 16. oktobra do 31. julija . . . . . " 180

*) Po legi in velikosti kajute in po hitrosti in eleganci parnika. (1504-10)

Nič več

obramnikov.

Jedino

zakonom zavarovano

Nič več

jermen.

najboljše je

(1713-3)

zdravstv. spiralno blačno držalo

večno priljubljenost, udobno, nobenega potu, nobenega gumba, nič pritiska, nobene zadržane sapa. Cena 75 kr. v pi-emskih znamkah, 3 komadi 1 gld. 80 kr. proti povzetju ali vpošiljati denarja v naprej. — Razpošilja:

Maks Jelinek, Dunaj, II/8,

Erzherzog-Karlplatz 14. — Zastopniki se iščejo povsod.

Najboljše črnilo svetá!

Kdor hoče ohraniti svoje obutalo lepo svetlo in trpežno, naj kupuje le

Fernolendt-ovo črnilo za čevlje, za svetlo obutalo le

Fernolendt-crème za naravno usnje.

Dobiva se povsod.

Ces. kralj. pr. tovarna ustanovljena 1832 na Dunaji. Tovarniška zaloga

Dunaj, I., Schulerstrasse 21.

Zaradi mnogih ponaredb brez vr o-sti naj se pazi natančno na moje ime

(1220-16) **St. Fernolendt.**

Zaloga pri gosp. Vikt. Schiffer-ju v Ljubljani.

Za Miklavža in Božič!

Kdor si želi nakupiti

darila za Miklavža in za Božič

po zelo nizki ceni, naj si najprej ogleda

veliko zalogo modnega in tkanega blaga

Makso Armič

na Št. Peterski cesti št. 2

kjer se dobijo sledeče stvari po kolikor mogoče nizkih cenah:

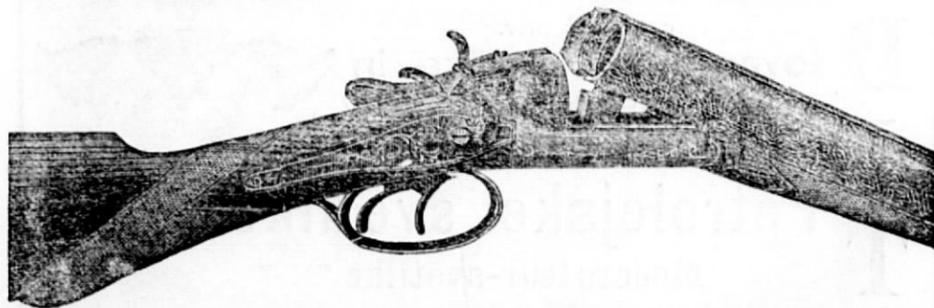
Žepni robei navadni in fini.
Zavratnice za dame in gospode
Serpe za dame, volnate in ž. ni-ljaste.
Predpasniki črni in barvasti.

Moderci.
Srajce za gospode.
Ovratniki, manšete.
Bokovice za dame in gospode. (1863-1)

V nedeljo odprta prodajalna od 1/2 8.—12. ure.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov, revolverjev itd. in vseh pripadajočih rekvizitov; posebno opozarjam na

Novo! ,trocevne puške' Novo!

katero izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(1208-17)

Fran Sevčik

puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Čaj.

Rum.

Konjak.

Primerna darila za božič in novo leto

priloga

(1867-1)

Šelenburgove ulice. **drogerija F. Pettauer.** Šelenburgove ulice

Dišave v stekleničah in kasetah, dišeče zavojce za robce (sachées) vse jako ukusno urejeno in po nizkih cenah.

Fotografične aparate in potrebščine, ki zbog svoje dobrote in izvrstne naprave ustrezajo vsem zahtevam.

Najboljše in najpripravnejše drsalke

so
„Kondor“ in „Helios“.

„Kondor“ navadne 1 par . . . . . gld. 2. —
ponikljane „ „ . . . . . „ 3. —
„Helios“ „ „ . . . . . „ 6. —
„Halifax“ navadne „ „ . . . . . „ 1.40

pri
Andr. Druškoviču
Mestni trg št. 10.

(1838-5)

Darila za Miklavža in za Božič!

Knjige s podobami	Spisi za mladino. Jaslica	Družbinske igre
Pole s podobami Pogledne dopisnice in albumi za nje Papirne konfekcije Molitvene knjige Svete podobice Notičnice Šolske taške Nosila za knjige	Zaradi opustitve trgovine uradno dovoljena popolna razprodaja zaloge po jako znižanih cenah pri Karolu Till-u Kongresni trg, v baraki.	Albumi za fotografije Aparati za fotografiranje in vse potrebščine za Amater-fotografe Poezijske in dnevniške knjižice Albumi za poštne znamke Relief-albumi
Risalniki	Skrinjice z barvami Peresna držala	Okraski za božična drevesa

(1817-3)

Jedna najbolje akreditovanih zavarovalnic
razpisuje

več služeb za potovalne uradnike

v življenskih in požarnih oddelkih proti stalni plači in proviziji.

Prosilci naj pošljejo svoje ponudbe s potrebnimi dokladi pod šifro „Akviziter“ upravištvu našega lista. (1837-2)

Za Miklavževa in Božična darila!

Jos. Petrič-eva

specijalitetna trgovina s papirjem
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

uljudno priporoča slavnim uradom (1850-2)

specijalne predmete pisarniških in risarskih potrebščin, mej temi najrazsvetlejšo specijalitetno in najnovejšo iznajdbe, najnovejša „centrik-peresa“, ki po svoji izbornosti in zajamčeni dobroti presegajo vse dosedanje vrste peres, razna tu- in inozemska črnila, držala, svinčnike i. t. d.

Za Miklavževa in Božična darila!

Prodaja se na drobno po tovarniških cenah sledede blago brez madeža.

Ostanki od rujave kotenine	4 metre za gld. —60
„ „ bele	4 „ „ „ —65
„ „ kretona za bluze	4 „ „ „ —75
„ „ cefira za predpasnike	3 „ „ „ —90
„ „ porhata za jopice	3 „ „ „ —75
„ „ flanele rudeče	3 „ „ „ 1.—
„ „ porhata gradl	3 „ „ „ 1.—
„ „ modnega cefira za krila	5 1/2 m. „ „ 140
„ „ sivega kroize	4 metre „ „ —50
„ „ oksforda za krajce	3 „ „ „ —75
flanelaste odeje za postelje	„ „ „ 110
flanelasta spodnja krila	„ „ „ —85
rjuhe zarobljene po 80 kr., 90 kr., gld. 1.— in gld. 1.25.	

Na prodaj pri (1756-4)

Henriku Kenda

v Ljubljani, Glavni trg št. 17.

Kakor splošno znano, so Richter-jeve sidrove kamenaste gradilne skrinjice

otrok najljubša igrača.

One so jedina igrača, katera zanimanje otrok trajno vzdržuje in se ne postavi v kot že po nekaterih dneh.

Zato so najcenejše darilo in vsled svoje velike odgojne vrednosti in dovršene kakovosti tudi najimennitnejše darilo.

Sploh so najboljše, kar se more podariti otrokom kot igračo ali zabavilo.

Dobivajo se po 40, 75, 90 kr. do 6 gld. v vseh boljših prodajalnicah igrač in imajo v dokaz pristnosti varstveno znamko s sidrom.

Svarilo! Znani ponarejalci naših samo pristnih kamenastih gradilnih skrinjic skušajo varati občinstvo s tem, da pravijo, da je naš slavni izvirni izdelek drag. A občinstvo naj se ne dá motiti po takih nerazničnih trditvah, timveč naj zahteva urno v primeru ilustrovan naš cenik in naj zavrne na tako nefin in usiljiv nač n priporočane gradilne skrinjice kot to, kar so: — manj vredne ponaredbе. — Samo z varstveno znamko „sidro“ zaznamovane gradilne skrinjice so pristne. — Poslednje odlikovanje: Lipsija 1897 zlata svetinja. (1814-2)

F. Ad. Richter & Comp.

Prva avstro-ogerska ces. in kralj. priv. tovarna kamenastih gradilnih skrinjic. Pisarna in zaloga: I., Opernring 16 Dunaj Tovarna: XIII/1, Hietzing.

Rudolstadt (Thür.), Oten, Rotterdam, London, New-York, 215 Pearl-Street.

Novo! Poskušalec potrpežljivosti in družbinska igra „Sidro“. Natančneje v ceniku.

R. DITMAR

c. kr. dež. priv.

DITMAR

tovarna za svetilke in kovinsko blago na Dunaju

I T M A R

Petrolejske svetilke
Moderateur-svetilke
Električni razsvetljevalni predmeti
od najpreprostejših oblik do najelegantnejše oprave in v vseh vrstah.
Instalacije za električne razsvetljave.

(1802-2)

Ditmar-jeve svetilke v vseh renomiranih prodajalnicah svetilk.

Tovarniška znamka.

100 do 300 goldinarjev na mesec
lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh kra-
jih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s
prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in
srečk. — Ponudbe na: **Ludwig Österreicher,**
VIII., Deutschgasse 8, Budapest. (1610-7)

Sode

od 56 litrov do 300 litrov, nova posoda
"300" "700" "stara"
kakor tudi skladiščne sode od 15-40 hektolitrov
ima na prodaj

Janez Buggenig

sodarski mojster v Ljubljani
Cesta na Rudolfovo železnico v baraki.
(1828-3)

Sokolada in Cacao Suchard.

Da se preprečijo dogodivša se nepo-
razumljenja, se častito občinstvo opo-
zarja, da tovarna **Ph. Suchard** tako-
zvano „lomljivo šokolado“ (Bruch-
Chocolade) niti ne izdeluje, niti v trgo-
vino spravlja
*Šokolade Ph. Sucharda se za-
jamčeno čiste dobavljajo in, kakor
znano, le v stanjolu zavite s tovar-
niško znamko in podpisom.* (10-49)

Tako kakor vsako leto

ra-pošiljam tudi letos svoje občeznane:
Božične košarice, v katerih so: 3 steklenice kognaka,
1 steklenica Madeira, 1 steklenica Malaga, 1 steklenica
Sherry za ceno samo **6 gld 50 kr.** v 1/2 izvornih buteljah
in **12 gld.** v 1/2 izvornih buteljah franco proti povz-tju.
M. Jellinek, trgovina z vini in delikatesami, **Dunaj, II/8,**
Erzherzog Karlplatz št. 14. Dobavitelj društva učitelj-
skega doma in c. kr. državnih uradnikov. (1835-2)

Hiša

na prodaj ali v najem pod jako
ugodnimi pogoji.
V Smartnem pri Lit. prodaja se hiša tik cerkve
z dobro idočo gostilno in trgovino z mešanim blagom, ob-
stoječo že 30 let, oziroma se ista s **1. januarjem 1898**
odda tudi v najem. — Nadaljna pojasnila daje gospod
Fr. Čuden, urar v Ljubljani. (1830-3)

Otvoritev prijazne, dobre gostilne.

Podpisana uljudno javljam slav. občinstvu, da sem otvorila v novozgrajeni hiši
v Židovski stezi št. 4
restavracijo „Pri godcu“
kjer točim zanesljivo pristna rudeča in bela vina, izvrstno štajersko Gösško
pivo ter postrežem z ukusnimi mesnimi in postnimi jedili.
Zagotavljam prijazno, točno postrežbo ter se v mnogobrojni obisk uljudno priporočam.
Ob postnih dneh so fine ribe na razpolago.
Velepoštovanjem
Marija Borštnik.
(1861-1)

Uradno dovoljena popolna (1853-1)
razprodaja
lesorezbenih in galanterijskih predmetov ter igrač.
Najpripravnejša darila za
Miklavža, Božič in novo leto!
Ljubljana, **Fr. Stampfel** Tonhalle.

Josip Pogačnik
krojaški mojster v Radovljici hiš. št. 41
priporoča cenjenemu občinstvu svojo v Radovljici novo otvoreno
delavnico za izdelovanje raznovrstnih oblek
za gospode, za dečke i. t. d.
Gospode uradnike si usoja posebno opozarjati na to, da se v njegovi
delavnici izdelujejo vsem predpisom vstrežajoče **uradniške uniforme**; da je
zgoraj imenovani tudi v tej stroki temeljito izvežban.
Vzorci raznovrstnega angleškega, francoskega in brnskega
blaga so vedno v izbiro na razpolago. — Naročila se izvršujejo hitro, so-
lidno, cene in najnovejši modi ustrezajoče. 1826-3
Vzprejemajo se tudi popravila.

Friderik Wannieck & Co.
tovarna za stroje, livnica železa in kovin
v Brnu na Moravskem
prevzema
inštalacijo kompletnih parnih opekarnic
in zavodov za malto. (1217-16)
Stalna razstava opekarniških strojev.
Ilustrovani prospekti brezplačno. — Nad 900 zavodov že urejenih.

Naznanilo.

Fr. Čuden.
Največja zaloga vsakovrstnih
ur in dragocenosti in srebrnega
namiznega orodja Trgovina z
biciklji in šivalnimi stroji in
muzikalnimi avtomati.
Dovoljujem si slavnemu ob-
činstvu naznaniti, da sem z dnem
11. septembrom na sv. Petra cesti v novi Mayerjevi hiši
pri frančiškanski cerkvi (1405-14)

veliko novo prodajalnico otvoril

in tudi prodajalna na Mestnem trgu
nasproti rotovža ostane.
Zahvaljujem se za čilni dosedajni
obisk in se še z naprej priporočam in va-
bim, ker bodem zamogel še bolj postreči
in to po najnižjih tovarniških cenah.

Fran Čuden
urar v Ljubljani nasproti frančiškanske cerkve.
Za vsa popravila jamčim! Ceniki tudi po pošti zastoj.

Na Najvišje povelje Njega c. in kr. apost. Veličanstva.

XIX. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrotvorne namene avstro-ogerske države.
Ta denarna loterija — jedina v Avstriji zakonito dovoljena — ima
7278 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 341.684 kron.
Glavni dobitek:
160.000
kron.
Za izplačanje dobitkov jamčijo c. kr. loterijski dohodki.
Žrebanje bode nepreklicno dne 16. decembra 1897.
Srečka vela 2 gld. a. v.
Srečke se dobivajo pri oddelku za drž. loterije na Dunaji, I., Riemer-
gasse 7, v loto-kolekturah, tabačnih trafikah, pri davčnih, poštnih, brzojavnih
in železniških uradih, v menjalnicah itd.; načrte igranja dobé kupci srečk
brezplačno. Srečke se poštnine prosto razpošiljajo.
Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.
(1485-8) **Oddelek državnih loterij.**

L. Luser-jev obliž za turiste.
Izkušeno sredstvo
proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.
Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v
glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
328-41 Meidling-Dunaj.
Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.
Pristen v Ljubljani: J.
Mayr, Mardetschlager, U.
pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grebel; v Rudolfovem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovci A. Egger, W.
Thurmwald, J. Birnbach-
er; v Brezavi A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, J.
M. Stadler; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfs-
bergu A. Huth; v Kra-
nju K. Šavnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wardo; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju K. Gela; v Čr-
nomlju: F. Haika.

Za nepogojno varne naložitve kapitala s polnim 4% rentnega davka prostim obrestovanjem se priporočajo:
4% posojilo komisije za prometne naprave na Dunaju.
(Prostost davka preneha se le v 30 letih, to je leta 1928.)
4% obligacije c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda za prometna podjetja in javna dela.
4% zastavni listi avstr. centralne zemljiško-kreditne banke.
Kuponi teh vrednostnih papirjev se tudi v bodočnosti izplačujejo brez vsacega odtezanja in jih za rentni davek ni treba navajati.
Gornje vrednostne papirje ima na prodaj vedno in po dnevnem uradnem kurzu brez vsacih stroškov
J. C. Mayer
(1768-2) banka in menjalnica v Ljubljani.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

preporoča
J. Soklič.

Pod Trnovo št. 2.

JOSIP REICH

likanje sukna, barvarija
in kemična spiralnica

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.

Postrežba točna. — Cene nizke.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (25)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Hugon Ihl

v Ljubljani, Spitalske ulice hiš. št. 4.

preporoča po ceni svojo

veliko zalogo suknenih ostankov.

Ostanki so v razložbi v Lingarjevih ulicah.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej **J. Zor**

(18) čevljarski mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

preporoča se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katere izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinjše do najpriprestejše oblike. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

F. Cassermann

krojač za civilne obleke in raznovrstne uradniške uniforme in poverjeni zalagatelj c. kr. unif. blagajnice drž. železnic uradnikov v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4

se priporoča slav. občinstvu za izdelovanje civilnih oblek po najnovejši načini in najpovoljnijših cenah. Angleško, francosko in tuzemsko robo ima na skladišču

Nepremočljive haveloke

izdeluje po najnižji, brezkonkurenčni ceni. — Gospodom uradnikom se priporoča za izdelavanje vsakovrstnih uniform ter preskrbuje vse zraven spadajoče predmete, kakor sablje, meče, klobuke za parado itd. (1007)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Pleskarska mojstra c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (34)

Zaloga originalnega karbolinca. Masčoba za konjska kopita in usnje.

Moderci

izvrstne fačone, najboljši izdelek

(19) najceneje pri

ALOJZIJU PERSCHE

Pred škočijo 22, poleg mestne hiše.

Največja tovarniška zaloga

ruskih in angleških **galoš.**

J. S. BENEDIKT

Ljubljana, Stari trg.

Največja izber najnovejšega svilnatega blaga

črna in barvasto, za cele obleke in bluze, preporoča po najnižjih cenah (35)

Alojzij Persche

Pred škočijo 22, poleg mestne hiše.

Pijte domači likër

iz planinskih zelišč

„Triglav“

ki želedec greje in krepa in dobro voljo vzbuja. (36)

J. Klauer v Ljubljani.

Puškar in prodajalec biciklov. **FRAN KAISER** V Ljubljani Šelenburgove ulice 6.

(27) Najboljše urejena delavnica za popraviljanje biciklov in šivalnih strojev

Tovarna pohištva

J. J. NAGLAS

Ljubljana (20)

Turjaški trg šte. 7.

Ivanka Toni

(1) v Vodmatu št. 3

preporoča p. n. občinstvu, zlasti gg. posestnikom konj in vozov, svojo

kovaško obrt

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela, posebno priporoča gg. hišnim posestnikom

vezi za stavbe

ter jamči za dobro delo in točno potrebo.

Ivan Jax (32)

Ljubljana, Dunajska cesta št. 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Ceniki zastoj in franko.

Ign. Fasching-a vdove

ključavničarstvo (37)

Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)

preporoča svojo bogato zalogo

štedilnih ognjišč

najpriprestejših, kakor tudi najfinjših, z žolto medjo ali mesingom montiranih za obklade s pečnicami ali kablami. Popraviljanje hitro in po ceni. Vnanja naročila se hitro izvrše.

HENRIK KENDA

Ceneni lepi klobuki za dame.

Vedno zadnje novosti. Popravilja se urno in prav po ceni. Modni jurnali franke in zastoj.

(22) **LJUBLJANA.** (47)

Anton Presker

Sv. Petra cesta št. 6 Ljubljana Sv. Petra cesta št. 6

preporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (30)

Mehanik (38)

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

izdeluje in popravlja šivalne stroje in velocipele ter se priporoča p. n. občinstvu za izvrševanje v njegovo stroko spadajočih del in popravkov po najnižjih cenah. Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Darila za vsako priliko!

Frid. Hoffmann

urar v Ljubljani, Dunajska cesta

preporoča svojo največjo zalogo vseh vrst žepnih ur zlatih, srebrnih, iz tule, jekla in nikla, kakor tudi stenskih ur, budilk in salonskih ur vse le dobre do najfinjše kvalitete po nizkih cenah.

Novosti v žepnih, kakor tudi v stenskih urah vedno v zalogi. (23)

Poprave se izvršujejo najtočneje.

Av gust Repič

sodarski mojster

v Ljubljani, Kolizejske ulice št. 16, v Trnovem

se priporoča slavnemu občinstvu in naznanja, da izdeluje in popravlja vsakovrstne sode iz hrastovega in mehkega lesa po najnižjih cenah. — Tudi kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev.

Tu se tudi dobivajo vsakovrstni kmetijski stroji. Posebno pa priporočam svoje izvrstne slamo-reznice in mlatišnice, katere se dobivajo vzlic njih izbornosti cenó. (32)

Ceniki zastoj in poštnine prosto.

Pekarija — Slaščičarna

JAKOB ZALAZNIK

v Ljubljani, na Starem trgu št. 21

postreza točno

s najraznovrstnejšimi štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi

v slašičarski in pekovski obrt (39)

spadajočimi izdelki.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruha na vago, ržen kruh in prepečene (Vanille Zwieback).

Važno poročilo

iz trgovske hiše

D. LESSNER

Dunaj VI., Mariahilferstrasse 81-83, Dunaj

Mojo

1897 letno

v spodnjih prostorih, parterji, polnadstropji in I. nadstropji.

božično zbirko vzorcev

glede obširnosti in cenenosti neprekošeno in po nikaki tu- ali inozemski konkurenciji, niti približno doseženo, pošiljam na zahtevo najtočnejše zastonj in poštnine prosto. Priznana in svetovno slovita je zanesljivost naše tvrdke! Neugajajoče blago se brez zaprek vzame nazaj, na željo se tudi kupnina vrne.

(1825-1)

Veliko vrst blaga se dá ob božiču, (pred inventuro) ker je možno le vsled ogromne razprodaje dobaviti potrebni prostor, tudi 30% do 50% ceneje.

Senzacijonelná | Posebno pri vsemu zadnje modernemu čistopavolnatemu modnemu suknu jesenske in prednost! | zimske dobe se pri metru od 2 gl. naprej odračuna izredni božični 10% popust.

Iz nedosežno bogate zaloge blaga navajamo le sledeče vrste:

Svilna sicilliene . . . meter 45 kr.
Atlas imprimé . . . meter 45 kr.
Svilna bengaline cordoné . . . meter 60 kr.
 Lijonski čisto svilnati taffetas rayé . . . meter 60 kr.
Satin de Chine, façonné . . . meter 60 kr.
 Krasni turški brokati . . . meter 85 kr.
 Lijonski čisto svilnati taffetas façon . . . meter 85 kr.
Merveilleux façonné . . . meter 98 kr.
Svilni ottoman . . . meter 78 kr.
Faille fraçais . . . meter 98 kr.
 Najnovejše škotsko čisto svilnato blago meter gld. 1.05, 1.25
Svilnati piketin, najnovejše svetle in temne barve . . . meter 95 kr.
Čisto svilnati taffetas fa- çone v lepih plesnih barvah meter gl. 1.10 (vse v lepi dražestni izvršbi!)
 Sijajna novost: **Svilna, Sicilliene carré** . . . meter gld. 1.10

Taffetas carré haute nouveauté, dražestna izvršba za bluze m gl. 1.70
 Dalje nebrojno najmodernejše čisto svilnato blago v najraznovrstnejših kakovostih in desinih meter gld. 1.30, 1.45, 1.60, 1.70, 1.75, 2.60 in več.
Brocat royal v lepih plesnih barvah . . . meter 110
Brocattelle-čisto svilno blago za robe, v najs jajejših, najnovejših, temnih in svetlih barvnih nuancah in krasnem desinu . . . meter gl. 1.85
Suknu podobno volneno blago dvojne širokosti . . . meter 18 kr.
Tkanina-diagonal dv. šir. met. 21 kr.
 Najmodernejše desinirano letensko blago . . . meter 26 kr.
 Zelo dober loden dv. šir. meter 32 kr.
Desinirano volneno blago 120 cm . . . meter 26 kr.
 Façonirano tkaninsko blago dvojne širokosti meter 36 kr.

Jako dobro škotsko modno blago . . . meter 40 kr.
Najnovejše modno blago v najefektnjših h barvah 120 cm . . . meter 48 kr.
Angleško modno blago 120 cm široko . . . meter 48 kr.
Angl. ševiot carré 120 cm mtr. 50 kr.
Tkaninski ševiot 118 cm mtr. 62 kr.
 Angleško lepo modno blago 120 cm . . . meter 70 in 75 kr.
 Dobro, desinirano letensko blago 120 cm širokosti . . . meter 50 kr.
Najfinejše letensko blago s svilo 120 cm širok. meter gl. 1.60
Voile imprimé, čista volna mtr. 40 kr. pralno blago po izredno nizkih cenah.
Levantine, najmodnejši desin . . . meter 14, 16 in 22 kr.
 Najboljši **Kosmonoški Levantine** . . . meter 27 kr.
Croisé-Satinette im-

primé, najboljše vrste . . . meter 26 kr.
 Francoski lepi **Atlas-Satin** v najmodernejših des. meter 30 kr.
Zéphir, nouveauté, lep desin, najmodernejša fina izvršba . . . meter 29 kr.
 Franc. **Batiste imprimé**, najboljše vrste . . . meter 26 kr.
Zéphir, izborne vrste v lepih efektnih desinih . . . meter 19 kr.
Bosenski-Mousseline v svetlih barvah, z progastim desinom . . . meter 16 kr.
 Lepi, jako dobri **barhanti** za obleke od 16 kr naprej
Lawn-Tennis-Flanel mtr 19 i 24 kr.
Flanelni kotoni la. mtr. od 18 kr. napr.
Himalaya-Flanelni kotoni meter od 21 kr. naprej.
 Najnovejši lijonski svilni brokati v vseh plesovnih barvah mtr. 85 kr.

Za moj bogato prirejeni razpošiljalni oddelek obseza v slikah in obsežnosti, — ustrezajoč mnogostranskim željam svojih častitih p. n. naročnikov — mnogo povečani

božični posebni katalog

odmerjena, lepo prirejena sukna za krila in bluže iz pavole, žide in pral- nega sukna, platneno blago in razne druge potrebščine,

dalje izrecno opozarjamo, na le v mojem podjetji nahajajočo se božično posebnost, in sicer: jako lepi, slonokoščenobeli svilnati žepni robci v različnih desinih, ducat gld. 2.40 (tudi posamezno komad po 20 kr.)

konečno v najokusnejši zbirki ilustrovane, dražestne božične specialitete mojega razpošiljalnega oddelka, kakor usnjatih in plišastih izdelkov, sachets, galanterijskega blaga in drobnino, kina srebrno blago po tovarniški ceni, igrače in okraske za božična drevesca itd. Zahvaljujoč se najbolje za dosedaj mi v tako obilni meri izkazano zaupanje mojih častitih p. n. naročnikov, zagotavljam najtočnejšo izvršitev vseh cenjenih naročil in bilježim z velespoštovanjem

trgovina D. LESSNER, Dunaj.

Vzorci in katalogi zastonj in prosto! Pri naročevanju vzorcev prosimo za označbo vrste in cene sukna.

Blago za plesne obleke, svile, gauffrè i. t. d. v velikanski izbiri!

Glasovirji

(1635-6)

tvrdke

Bratje Stingl

na Dunaji in v Budimpešti.

Kratki klavirji in pianino

najboljše kakovosti z izberno glasovno polnostjo v pripravi in elegantni opravi iz omenjene prve in največje klavirske tovarne s parnim izdelovanjem po solidnih cenah in z desetletnim jamstvom.

Stari klavirji se jemljó v zameno. Ubiranja in popravljanja se izvršujejo najtočneje

Zaloga v Ljubljani:

Karol Lorenz

izdelovalec glasovirjev in ubiratelj v Ljubljani, v Prulah št. 27, poleg kopališča.

Uradno dovoljena

I. najstarejša posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospodske ulice št. 6 pri tleh na desni priporočila in namešča (1869)

službe iskajoče vsake vrste (moške in ženske) za tukaj in drugod. Za kolikor mogoče hitro in vestno postržbo se jamči.

Krajevni agent

ki je pri odjemalcih tukaj in v okolici dokazljivo dobro uveden, dobi engagement po dobrih pogojih pri znameniti Villany-ski vinski veletrgovini. Ponudbe Rudolfu Mosse, Dunaj, pod šifro „V. 4563“.

Prva tržaška tovarna

za asfaltne izdelke in pokrivanja

Panfili & Comp.

prevzemlje pokrivanja z lesnim cementom, pokrivanja z asfaltno strešno lepko, dobavljanje izolirskih plošč strešne lepke, lesnega cementa in asfaltnih izdelkov. (959-23)

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richter-jeve lekarnice v Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeča mazilo; po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevati naj se blagovoli to

splošno priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah z našo varstveno znamko „Sidro“ iz Richter-jeve lekarnice in sprejme naj se iz opreznosti le take steklenice kot pristne, ki imajo to varst. znamko.

Richterjeva lekarnica pri zlatem levu v Pragi.

Moja prodajalnica ostane

v nedeljo 5. t. m. dopoldne odprta in prosim za prav obilen obisk onih, ki potrebujejo

daril za Miklavža.

Z velespoštovanjem

Alojsij Persché.

(1868)

„Zastonj“.

Vsak, ki pošlje svojo natančno addresso, dobi proti malemu povračilu in d. nesku za carinske stroške

1 gld. 90 kr.

30 predmetov

in sicer:

1 regulovano uro z verižico, za katero se jamči, da dobro ide; 1 prekrasen ustnik za smodke; 1 elegantno kavalirsko kravato za gospode; 1 prstan z imitovanim draguljem; 1 iglo za prsa z imitovanim draguljem; 2 mehanična gumba; 10 komadov finega angleškega papirja; 1 komadov finih angleških zavitkov; 1 etui za smodke in 1 predmet za porabo; ker se nadejam, da si pridobim mnogo naročiteljev s tem, da jim blago takorekoč na pol poklanjam. Tudi vsakomur takoj vrnem denar, če ne bi ura šla natanko in bode vsak priznal, da je to podaritev.

Jedina zaloga in razpoštiljanje proti poštnemu povzetju, eventuelno tudi če se denar preje vpošlje, pri

Wiener Uhren-Export S. Blodek

Wien, II/a, Herminengasse 19/L.

Komí

manufakturne branže, večé knjigovodstva in slovenske in nemške korespondence, vzprejme se za večjo tvrdko na Dolenjskem.

Ponudbe pod šifro „J. P. 1000“ upravnistvu „Slovenskega Naroda“ (1865-1)

Vsako hripavost Vsak kašelj

temeljito odstrani samo Krause-ja izboljšani

katarni uničevalec

(dobrookusne konfiture). (1334-14)

Zavoječki po 25 kr. se dob vajo v Ljubljani pri: Milanu Leustek-u, lekarna pri „Mariji Pomagaj“; Ubaldu pl. Trukóczy-ju lekarna „pri enorogu“.

Preselitev trgovine.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se iz Sv. Petra ošte št. 2

preselila

na Mestni trg št. 11

nasproti trgovine gosp. Kollmann-a.

Z odličnim spoštovanjem

(1862-1)

M. Žargi.

Tovarna

za

ovčjevolneno sukno

JULIJ WIESNER & Co.

v Brnu

(345-25) je

prva na svetu

Naravnost iz tovarne.

ki na zahtevanje razpoštilja brezplačno in poštnine prosto vzorce svojih pridelkov v damskih lodnih suknh in prodaja blago na metre. Ker se ogiblamo tako strašno podražujočemu prekupovanju, kupujejo naši odjemalci za najmanj 35% ceneje, ker naravnost iz tovarne. Prosimo si naročiti vzorce, da se prepriča.

Tovarna za ovčjevolneno sukno
Julij Wiesner & Co.
Brno, Zollhausglaeis 7/106.

Otvoritveno naznanilo.

Mayr-jeva Café-Restavracija

v Filipovem dvoru, na voglu Špitalske ulice, v Ljubljani.

Visokočastitemu p. n. občinstvu in velečastitim p. n. potovalcem naznanjam najuljudneje, da odprem gori imenovani etablissement

dné 4. decembra 1897.

Nisem se ustrašil nobenih stroškov, da sem istega uredil z najfinejšo udobnostjo. Pohišstvo je iz tovarne Ivana Mathian-a, c. in kr. dvornega dobavitelja v Ljubljani; biljardi Seifert-ovi; v I. nadstropji so separirane igralne sobe, izvrstna zračna kurjava in ventilacija; najbolj čitani tu- in inozemski časopisi. Toči se originalno plzensko pivo iz meščanske pivovarne brez presije in zračnega pritiska in pivo v steklenicah iz pivovarne Th. Fröhlich-a na Vrhniki ter se tako nudijo gostom vse pridobitve na višini nove dobe stoječega restavrantu.

Opirajoč se na svoja mnogoletna izkustva in na zaupanje, katero so mi izkazovali moji visokočastiti gostje kot restavraterju v hótelu „Pri slonu“ v Ljubljani, prosim, da mi isto naklonijo tudi v mojem novem podjetju v jednaki meri.

Potrudil se bodem gotovo, da popolnoma ustrezem vsem željam svojih častitih p. n. gostov.

Z velespoštovanjem

Ivan Mayr.

(1856-3)